

Közöljük a MÁV és autobusz menetrendet

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jelenl. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) Jelenl. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Egymilliárdharminckétfélmilliónyolcszázötvenezer forint Békekölcsönt jegyezték a magyar dolgozók

A tanácsválasztás népünk újabb győzelme lesz

A nép jelöltjei kerülnek közigazgatásunkba a közelgő tanácsválasztásokon. A dolgozó magyar nép teljes mértékben kezébe veszi közigazgatási vonalon is az irányítást, amikor legjobbjából, saját küldötteiből kerülnek ki egyes-bajos dolgainak intézői. A dolgozó nép sorából a tanácsokba került dolgozók valóban saját ügyeiket fogják tekinteni a hozzájuk forduló problémáit. Minden intézkedésükkel, minden tevékenységükkel a dolgozók érdekeit kívánják szolgálni s akik méltányos kérelmeikkel, jogos panaszokkal a tanácshoz fordulnak, tapasztalhatják, hogy a tanácsok valóban a nép szervei.

A népi hatalom kiszélesítését, a nép teljes bevonását jelenti az államapparátusba a tanácsok rendszere, amit a 220.000 jelölt számú maga is bizonyít.

Azt a tényt, hogy a tanács mennyire segíti a dolgozókat minden napi munkájukban, már a megyei és városi tanácsok néhányhónapos működése is igazolta. Konkrét példa erre többek között a hajdúmegyei tanács egészségügyi osztályának munkája, mellyel megszervezte a termelőszövetkezeti csoportok rendszeres egészségügyi szolgáltatását. Kaposi Sándor tiszestag így vélekedett erről: „A múltban, ha szegénységi bizonyítvánnyal elmentünk az orvoshoz, kintétek a rendelésből. Most az orvos hívás nélkül jött el hozzám, az otthonomban keresett fel. Köszönjük a tanácsnak ezt a gondoskodást.” Debrecenben a kisiparosok anyagellátását segítette elő számtalan esetben a tanács. Hajdú-Biharban, ahol baj volt a kenyérellátással, a megyei tanács intézkedései hamarosan rendet teremtettek. „Amióta a tanácshoz fordultunk, jó kenyeret kapunk. Most már tudom, hogy a tanácshoz kell fordulni, ha baj van” — mondta özv. Radácsi Ferencné hajdúszoboszlói dolgozó parasztné asszony.

A helyi tanácsok választásával kapcsolatban megjelent felhívást városok és falvak egyforma örömmel üdvözlik a dolgozók és már a Békekölcsönjegyzésben megmutatkoztak egységben vesznek részt a választás előkészítésének munkájában. A nép legszelésebb rétegei már felismerik a tanács jelentőségét és dolgozó népünk szelbonthatatlan egysége már a tanácsokhoz fordul megmutatkoztatni. Az

Előre a Népfront győzelméért!

Október 22-én választja meg a magyar nép a helyi tanácsok tagjait. A Magyar Függetlenségi Népfront felhív minden hazafias magyart, hogy vegyen részt a választáson és szavazzon a függetlenségi Népfront jelöltjeire.

Ez a választás a magyar dolgozó nép hatalmas történelmi népi demokráciánk meletti és egyben újabb nagyhatalmas lépés dolgozó népünk évszázados vágyainak teljesüléséhez. A tanácsválasztással örökre eltemetjük a régi közigazgatási rendszert, amely a népelnyomó, kizsákmányoló államhatalmat szolgálta századokon át. 220.000 tanácsost választ október 22-én a magyar nép. Munkásokat, dolgozó parasztokat, kismembereket, a néphez hű értelmiségieket, a tudomány és művészet alkotó embereit. Olyan férfiak és nők lesznek a tanácsok tagjai, akik eddigi munkájukkal bebizonyították, hogy hűségesen szolgálják a nép ügyét, forrón szeretik hazájukat. Államunk a tanácsok révén még közelebb kerül a dolgozókhoz: a kétszázötvenezer tanácsost a nép millióinak képviselőiben vesz részt az ország ügyeinek irányításában. A munkásosztály hatalma a tanácsok útján szilárdul meg, válik eleven valósággá. A dolgozó parasztság az ország legkisebb falujában is érezni fogja, hogy a tanácsok révén szava van az ország vezetésében. A munkások és dolgozó parasztszövetsége még szorosabbra fűződik. A tanácsrendszer megvalósítása Népköztársaságunkat még erősebbé, még szilárdabbá teszi.

Aki a Magyar Függetlenségi Népfront jelöltjeire szavaz, az a dolgozó nép hatalmát erősíti.

Legyen ez a választás a magyar dolgozó nép milliói-

nak felsorakozása az ötéves terv, a szocializmus építése meletti.

Az ötéves terv az egész magyar nép felemelkedésének terve. Soba nem látott ütemben épül és fejlődik az ország. Alig öt esztendővel a pusztító népelnyomó háborútán ipari termelésünk az utolsó békeév kétszeresére emelkedett. Új üzemek, bányák, utak, vasutak, esatornák, villamos erőművek, géppálmások, kórházak, tudományos kutató- és kísérleti intézetek, színházak, mozik, kultúrthozok, könyvtárak épültek hazánkban.

Ötéves tervünk még nagyobb, még lelkesítőbb feladatokat tűz elénk. Minden jó magyart a büszkeség érzése tölt el, ha az ötéves terv olyan nagyszabású építkezésre gondol, mint a budapesti földalatti gyorsvasút, a Dunai Vasmű, a Dunavölgyi Tímföldgyár, a Mátrai Erőmű. Ötéves tervünk végrehajtása során rohamos ütemben emelkedik dolgozó népünk életszínvonala. Megszűnt a munkanélküliség. Az ötéves terv első évében az állam tízenegyezer új lakást épített. A falvakat géppálmásokkal, utakkal, jó ivóvízzel, iskolákkal látják el. Az ötéves terv megkönnyíti a dolgozó parasztság munkáját, megteremti számára a jómódú, művelt élet feltételeit. Az önkéntes termelőszövetkezeti mozgalom támogatásával megnyitja a dolgozó parasztság előtt a boldog jövő útját. Az ötéves terv ellenségei: népünk ellenségei. Az ötéves terv ellenségei: hazánk szabadságának, függetlenségének és békéjének ellenségei, a háborús gyújtogató imperialisták és minden rendű és rangú belső ügynökei, kémek, szabotálók, élelmiszerhalmozók, spekulánsok. Minél egységesebben vonul fel népünk a tanács-

választáson a Népfront mellett, annál keményebb csapatot mér külső és belső ellenségeire.

Aki a Magyar Függetlenségi Népfront jelöltjeire szavaz, saját jólétére, magyar hazánk függetlenségére és szabadságára, a békére szavaz.

Legyen ez a választás a magyar nép hatalmas megmozdulása a béke védelmére. A béket komoly veszély fenyegeti. Az imperialisták tűz- és vértengerrel borítják el Koreát. Egy szabadságszerető hősi nép, békeszerető nép mérhetetlen szenvedése figyelmeztet: az amerikai imperializmus ugyanolyan barbár ellensége a népek békéjének, mint Hitler banditái voltak.

Az amerikai imperializmus vezetői alig titkolják, hogy világhuralmi terveik érdekében támadó háborút kezdenek elő. Amerika kétszeresére emeli hadikiadásait. Amerikai parancsra fegyverkezik Anglia és Franciaország. Amerikai parancsra szervezik újjá a nyugatnémet hadsereget. Déli határainkon napról napra áthalalatszik az imperialisták e láncos kutyáinak, a fasiszta Tito-bardának kardesörtéte.

A magyar népnek szent kötelessége minden rendelkezésre álló eszközzel védeni a békét.

A béke védelme: népi demokráciánk védelme. A békét a nép, a dolgozók akarják, a háborút a kizsákmányolók, tőkésék, nagybirtokosok, a régi rendszer haszonélvezői akarják. Aki nem akarja, hogy a régi rend népelnyomó urai újra a magyar dolgozók nyakára üljenek, az a békét védi, a Magyar Függetlenségi Népfront jelöltjeire szavaz.

Munkások, dolgozók, választó polgárok!

Népköztársaságunk kormányja eddig is megmutatta, hogy erős kézzel tudja vezetni az országot a felemelkedés, a szocialista építés útján, hogy szilárdan védelmezi békénket, függetlenségünket. Építhettek rá, számíthatok rá ezután is.

Sorakozatok fel egy emberként a Magyar Dolgozók Pártja, a Magyar Függetlenségi Népfront, Népköztársaságunk kormányja mellett, hogy ötéves országépítő tervünk megvalósításával erősítő tegyük hazánkat és emeljük népünk jólétét, hogy népünk gyarapodását tudásban, műveltségben biztosítsuk, hogy nemzeti függetlenségünk, békénk védelmére korszerű honvédelmet, erős néphadsereget szervezzünk. Békénk, függetlenségünk, építő munkánk védelmében nem vagyunk egyedül. Együtt haladunk a nagy Szovjetunióval, a nyolcszázmillió béketáborral, a világ valamennyi békeszerető népével. Szilárdan helytállunk a nagy nemzetközi békefrontban.

Népünk acélos egysége legyen a mi válaszuk az imperialista háborús gyújtogatóknak. Az az egység, amely megnyitvánul a Békekölcsön hatalmas sikerében, nyilvánvaljon meg a tanácsválasztásokon. Mutassa meg dolgozó népünk, hogy egységesen, munkára és haragra készen áll a Magyar Dolgozók Pártja, a Magyar Függetlenségi Népfront és szeretteti vezetőink, Rákosi Mátyás mögött. Mutassa meg szilárd hitét a béke védelmében, megingathatatlanságát a béke megvédésére, forró szeretetét a béke legfőbb órá, a magyar nép legjobb barátja, a nagy Sztálin iránt. A szavazóedukula legyen fegyver a békeharcban.

Munkások, dolgozók, választó polgárok!

október 22-én megválasztásra kerülő helyi tanácsokban ott lesznek majd a munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek, az egész dolgozó magyar nép. A helyi tanácsok megalakulása véglegesen kiirtja az aktatologatást, bürokráciát s közigazgatásuk egyszerűbbé, jobbá, gyorsabbá válik. A helyi tanácsokon keresztül már jobban összeko-

csolódik az államhatalom és a dolgozó nép egysége, a nép részvétele az államélet irányításában még jobban kifejezésre jut, még teljesebbé válik.

Azt jelenti egyben ez, hogy még sikeresebben tudjuk elvégezni a rájuk váró feladatokat, országépítő munkánk folytatását, termelésünk növelését, ötéves népgazdasági tervünk végrehaj-

sát, a szocializmus építését és legdrágább kincsünk, békénk megvédését. A nagy Szovjetunió vezette békefront reánk eső szakszán szilárdan áll ott a magyar dolgozó nép és ezt a helytállást erősíteni fogja a helyi tanácsok jó munkája. Hiszen ez a választás, mely kifejező lesz népünk egységének: az erők

minél sikeresebb és gyorsabb végrehajtására és milliók harcos állást foglalása a béke közös nagy ügye mellett.

A jólétre, a békére, minden dolgozó boldogulására szavazunk október 22-én és minden fel arra vall, hogy ez a választás újabb hatalmas győzelmé lesz népünknek a szocializmusért, a békéért folytatott harcban.

A tanácsok megválasztásával erősítettek drága hazánkat, Népköztársaságunkat. Szavazatok a Magyar Függetlenségi Népfrejt jelöltjeire. Előre a Népfrejt győzelméért!

A Magyar Függetlenségi Népfrejt.

Dolgozóink Békekölcsönjegyzése hatalmas népszavazás a béke ügye mellett

Hajdú-Bihar dolgozó parasztágának hazafias versenye

Hajdú-Biharban a hét utolsó napjaiban újabb jelentős eredmények bontakoztak ki a Békekölcsönjegyzés győzelmes útján. Debreczenben a lakosság 30 százaléka jegyzett Békekölcsönt, Balmazújvárosban 15 százalék, de meggyeszeri emelkedett a jegyzések állaga. A Békekölcsönjegyzés igazi népszavazás volt, melynek során Hajdú-Bihar dolgozóihitel teltek az öt éves terv eredményeinek megvédése, népünk harcoss békeakaratát mellett.

Dolgozóink azonban nemcsak a Békekölcsönjegyzés diadalmas sikerével válaszoltak az imperialista háborús gyújtogatásoknak. A közlekedő tanácsválasztásokra, népünknek erre a nagy tanterv munkatermékekkel készültek fel a megújuló lendülettel végzik az őszi vetési munkálatokat és a terménybegyűjtést.

A MEGYEI EREDMÉNYEK:

	Jegyzők száma	Átlag	Jegyzett összeg
Debrecen (csak készpénz)	16.636	227	3.776.850
Központi járás	18.553	217	4.023.500
Biharkeresztes járás	5.158	196	724.350
Nagylétai járás	2.027	196	398.650
Polgári járás	3.395	166	564.200
Beregyújfalu járás	5.158	165	854.400
Püspökivárosi járás	6.086	157	1.070.800
Devecsei járás	3.417	149	511.300

A LEGJOBB KÖZSÉGEK:

	Jegyzők száma	Átlag	Jegyzett összeg
1. Nagyléta	442	429	190.000
2. Mezősas	180	316	57.000
3. Balmazújváros	2.416	242	254.400
4. Nyírmártonfalva	230	234	53.900
5. Nagyrábé	312	232	72.600
6. Körösszegapáti	206	228	47.150
7. Tetétlen	238	226	53.900
8. Téglás	224	225	50.500
9. Bagamér	158	223	35.350
10. Magyarhomorog	134	223	29.950
11. Polgár	888	223	198.600
12. Hajdúdorog	1.338	222	296.750
13. Darvas	124	216	26.900
14. Ártánd	112	213	23.900
15. Hajdúszámon	791	212	167.850
16. Derecske	873	210	183.600
17. Kokad	89	205	18.300
18. Biharkeresztes	587	202	119.100
19. Komádi	1.147	201	231.550
20. Beregyújfalu	1.298	196	254.550
Hajdúnánás	3.230	316	1.021.900
Hajdúbagos	3.760	209	785.450
Hajdúszoboszló	3.206	182	583.300

A koreai néphadsereg hadijelentése

Föngjang: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága október 6-án reggel közölte:

A népi hadsereg egységei valamennyi arcvonalon kemény harcokat vívnak az ellenséggel. Az Idei-püti és zakra lévő térségben az ellenség folytatja elkeseredett támadását. A népi hadsereg egységei ellen. Október 2-án Tondok közelében egy amerikai torpedóromboló aknára futott és elsüllyedt. Október 4-én Janjan közelében egy amerikai szállítóhajó aknára futott. A népi hadsereg légvédelmi tüzérsége Föngjang térségében jelölt két ellenséges repülőgépet.

Föngjang: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága október 6-án este közölte:

A népi hadsereg egységei valamennyi arcvonalon folytatják a kemény védelmi harcokat a számbeli fölényben lévő ellenséggel. — Szöul-tó északra, Munszan térségében az ellenséget, amely kíséreltetett, hogy átkeljen az Imcsin folyóra, visszaverték a folyó déli partjára, miközben az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. — A rendelkezésre álló adatok szerint

2 oldal

1950 október 8.

jeire. Előre a Népfrejt győzelméért!

A Magyar Függetlenségi Népfrejt.

Visinszkij:

A koreai háborút az Egyesült Államok vezetik

New York: Az ENSZ közgyűlésének péntek délutáni ülésén a perui és a francia küldött támadták azt az angol-amerikai határozati javaslatot, amely a koreai konfliktus kiszélesítését célozza.

Kiszélesítve Bjelorusz küldött felszólította a közgyűlést, hogy az 5 állam küldöttségének határozati javaslatát fogadja el, amely a koreai kérdés békés rendezését segíti elő. A nyolc állam javaslatát a monopoliszták háborús érdekeit szolgálja.

Siroky csehszlovák küldött kimondta, hogy az angol-amerikai javaslat ürügyet keres arra, hogy a fegyveres beavatkozást Korea egész területére kiterjesztésük.

Visinszkij beszédében elején kifejtette, hogy az ENSZ koreai bizottságának minden ténykedése az amerikai monopoliszták érdekeit szolgálja. Visinszkij leleplezte azt a hazug állítást, hogy Koreában nem amerikai csapatok, hanem az ENSZ csapatok tevékenykednek. Az események azt bizonyítják, hogy a

koreai háborút az Egyesült Államok vezetik.

— Sok küldöttség viselkedése a politikai bizottságokban azt bizonyítja — folytatta Visinszkij — hogy összeesküvés áll fenn, amelynek célja a korábbi terveknek megfelelően, hogy intézkedéseket hozzanak, félretolva minden olyan akadályt, amelyen például az öt állam által bonyolított határozati javaslat a koreai konfliktus békés rendezéséről.

Nehéz lenne azonban akarata ellenére megadást kényszeríteni a 30 millió koreai népet.

A Szovjetunió képviselője befejezésül figyelmeztette a közgyűlést, hogy amíg a nyolc állam határozati javaslatában megjelölt úton fog járni, addig nem remélhető a koreai konfliktus békés megoldása. Az öt ország határozati javaslatának hívei — tette hozzá — továbbra is következetesen védekezni fogják azok az érvek, amelyek a béke világszerte történő megszilárdulásához szükségesek.

Visinszkij felszólalás, utána a közgyűlés teljes ülése bezárult.

Működésben az amerikai szavazógép

Az ENSZ különleges politikai bizottságának október 5-i eszéülésén folytatódott az „amerikai jogon” és alapvető szabadságjogok

ka” állítólag megsértő Bulgária, Magyarország és Románia ügyének megvitatása. Dzsabbar „szudj-arábja” képviselő

Szmutka Sándor átadta tapasztalatait a hortobágyiaknak

Szmutka Sándor szimpatikus szőke fiatalember. Szeme sárgában mindig derűs mosoly bujkál. És amikor magyaráz, egészen belelemelkedik. Lelekesen, meggyőzően adja elő érveit. Tűz és lendület van szavaiban, mikor arról beszél a hortobágyi borsói üzemege látogatása közben, hogy a Szovjetunióban hogyan dolgoznak ott, milyen módszerekkel érik el nagy teljesítményeket.

Már a Hortobágyra való megérkezésükor szemtanúi voltunk egy érdekes jelenetnek. A régi csárdáépületek szembőlévő gépjárműhelyekbe mentünk be és ott Szmutka Sándor szóbeszédű Bozsik József szerelővel, aki az egyik Szjalinyec traktor dugattyúját szerelte be.

Szmutka kezébe vett a nehéz dugattyút, megfogta a hajlékart, majd lassan, figyelmesen mozgatt.

ni kezdte. Halk kopogás hallatszott.

— Aha — megvan — szólalt meg Szmutka Sándor.

Mindenki kérdő pillantással várta a szót.

— Hibás, így hamar törekre meg a motor — szólalt meg tömören Szmutka.

— Eddig is így volt — hangzott a válasz.

— Ha eddig jó is volt, nem bizonyos, hogy hosszú lesz az élettartama. Megvan benne a bronzpersely?

— Nincs.

— Hát akkor hol a bronzcsigák?

— Bizony, eddig erre nem gondoltunk.

Igy folyt a párbeszéd, melynek során kiderült, hogy a hajlékart úgynevezett kolyogását, mely a gépalkatrészek indokolatlan kopását idézi elő, csak úgy lehet megszüntetni, ha egy bronzcsigát, vagy egy szaknyelven „bronzpersely”-nek nevezett bélést helyeznek a hajlékcsigák a dugattyúba illeszkedő nyílásába.

Szmutka külön felhívta erre a figyelmeztetésre a Hortobágyon a kijáratra kerülő Szjalinyecek már ezzel a béléssel kerülnek ki a műhelyből.

Ez történt a Hortobágyon, a központi üzemegecségekben. Most

viselő rámutatott, hogy ellentétben a kialakult szokással, Bulgária, Magyarország és Románia kérdésének megvitatásánál a bizottságban nincsenek jelen a szömbanforgó országok képviselői. Valamint arra, hogy az ausztráliai javaslat elfogadása az államok belügyeibe való beavatkozást jelent. Végül kijelentette, hogy tartózkodni fog a szavazásról a módosított ausztráliai javaslat elfogadásának kérdésében.

A szírjai küldött azt mondta, hogy „Bulgária, Magyarország és Románia ellen irányuló be nem bizonyított vádak nem a béke és a nemzetek közötti együttműködés megerősödését szolgálják, majd bejelentette, hogy küldöttsége szintén tartózkodni fog a szavazásról.

Annak ellenére, hogy az ausztráliai határozati javaslatlanul jogtalan és rágalmazó, a különleges politikai bizottság angol-amerikai többsége harminckilenc szavazattal öt ellenében (Szovjetunió, Ukrajna, Bjeloruszlia, Lengyelország és Csehszlovákia) elfogadta a határozatot. Tizenhárom tartózkodott a szavazásról, többek között Arabia, Mexikó, Argentína, a Délafrikai Unió és mások.

zűzzük meg a borsói látogatást. Szmutka Sándor a traktorhoz közeledve összehúzott szemmel figyelte. Aztán éles szeme máris újabb hibát fedezett fel.

— Nem szokotj előtörni az ekevas — kérdezte és pillantását a traktor mögé akasztott ekére vetette. Már úgy értem, ott, ahol faj van erősítve a kés.

— De bizony, előfordul — hangzott a felelet.

— Na, látjátok. Ezen könnyen lehet segíteni.

— Lehetne? Hogyan?

— Ugy mint nálunk csináljuk, Időnézettek.

Az emberek a figyelő arcok az eke fölött összehajoltak.

— Egyszerű az egész. Itt a pótkerékfejnél, ahol a nagy eke illeszkedik, itt szokott a törés, úgy leghamarabb bekövetkezni.

— Ugy van, Igaz.

— Na mármost azt is látjátok, hogy itt gyári szegecselés van.

— Látjuk.

— Itt a hiba gyökere. Szegecselés helyett hegesztésre van szükség. A hegesztés van ellenállóbb, nagyobb kapacitású, nem törik könnyen. Próbáljátok meg házilag. Meg tudjátok csinálni. Mindjárt kevesebb a veszteség, a bosszúság, könnyebben megy a munka.

Aztán újra továbbment a küldöttség. Egyik helyen a szöszről tartottak rövid ismertetést, milyen hasznos ez a traktormányozás szempontjából, másik helyen az oktatás kérdéseire terelődött a szó. De mindenütt tudtak valamilyen hasznos tanácsot adni.

Gazdag eredményekben dúst volt ez a látogatás. Nem is fejezzük be egy riportban ennek a látogatásnak az ismertetését, hanem következő beszámolóinkban a látogatás egyéb tanulságairól és tapasztalatairól számolunk be olvasóinknak.

Az egész német népbékét akar

WILHELM PIECK RÁDIÓ BESZÉDE

Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke a köztársaság megalapításának első évfordulója alkalmából rádióbeszédet mondott.

Hogy népünk megbecsülést szerezhetett magának — mondotta — a békeszerető népek között, ezt a hatalmas Szovjetunióknak köszönjük, amely elsőnek ismerte el köztársaságunkat.

Wilhelm Pieck tolmácsolta rádióbeszédében a német nép

köszönetét a magyar, román és bolgár Népköztársaságoknak bizalmukért és az újjáépítéshez nyújtott segítségükért.

Nyugatnémetországot megszállói újabb háborúba akarják taszítani — ezért tagadják meg a békeszerződést, ezért fokozzák a háborús előkészületeket. Az egész német nép békeakarátán azonban megtörné az imperialisták háborús provokációit.

Az ünnepség végén Hevesi

1.032,085.300 FORINT

a Békekölcsön Jegyzésének végeredménye

A pénzügyminiszter közli, hogy a Békekölcsönjegyzést október 7-én lezárta. A jegyzés végeredménye egymilliárd harminckétszázötvenötzhetezsháromszáz forint. A 756.000.000 millió forint összegben kibocsátott Békekölcsönt dolgozó népünk több mint 282 millió forinttal, tehát 37,6 százalékkal túljegyezte.

A minisztertanács megállapítja, hogy a kölcsönjegyzés sikeres befejezését elsősorban a munkások, az alkalmazottak, valamint az értelmiségi dolgozók lelkes és odaadó magatartása tette lehetővé, de kivette a részét a jegyzésből dolgozó parasztságunk is. A minisztertanács köszönetet mond minden kölcsönjegyzőnek, elsősorban Budapest dolgozó népének, amely 511 millió 673 ezer 150 forint jegyzésével (amely a jegyzett összeg 49,5 százaléka) példamutatóan teljesítette hazafias kötelességét. A Békekölcsönjegyzés sikere bizonyítja annak, hogy dolgozó népünk egységesen támogatja Népköztársaságunk kormányának békepolitikáját és építő munkáját.

Fokozott termelőmunkával készülnek a debreceni üzemek a tanácsválasztásokra

Az október 22-i tanácsválasztásokra munkások, alkalmazottak, értelmiségiek, valamint az értelmiségi dolgozók lelkes és odaadó magatartása tette lehetővé, de kivette a részét a jegyzésből dolgozó parasztságunk is. A minisztertanács köszönetet mond minden kölcsönjegyzőnek, elsősorban Budapest dolgozó népének, amely 511 millió 673 ezer 150 forint jegyzésével (amely a jegyzett összeg 49,5 százaléka) példamutatóan teljesítette hazafias kötelességét. A Békekölcsönjegyzés sikere bizonyítja annak, hogy dolgozó népünk egységesen támogatja Népköztársaságunk kormányának békepolitikáját és építő munkáját.

Az október 22-i tanácsválasztásokra munkások, alkalmazottak, értelmiségiek, valamint az értelmiségi dolgozók lelkes és odaadó magatartása tette lehetővé, de kivette a részét a jegyzésből dolgozó parasztságunk is. A minisztertanács köszönetet mond minden kölcsönjegyzőnek, elsősorban Budapest dolgozó népének, amely 511 millió 673 ezer 150 forint jegyzésével (amely a jegyzett összeg 49,5 százaléka) példamutatóan teljesítette hazafias kötelességét. A Békekölcsönjegyzés sikere bizonyítja annak, hogy dolgozó népünk egységesen támogatja Népköztársaságunk kormányának békepolitikáját és építő munkáját.

Máté Zoltán 445 százalékkal a megye legjobb traktorosa

A tanácsválasztás tiszteletére felajánlott munkákat egyre több termelőcsoport teljesíti

Amint elhangzott, Földes és Bihar-terület felhívása az őszi munkák szorgalmazására, ami egyúttal a verseny beindítását jelentette, hogy dolgozó parasztságunk a tanácsválasztás napjára végezzen az őszi vetési munkákkal, megindul a lázas munka Bihar-területen is az ország többi megyéjéhez hasonlóan.

Hogy nem maradjon papíron a versenyfelhívás, ezt bizonyítja a tények. A termelőcsoportok egymásután jelenik az őszi vetési munkák elvégzését. A vetési munkák sikeres és gyors befejezéséről érkezett hír a Szovjetunióban járt parasztküldötség tagja Kálmán Zsigmond által alapított „Zófia” termelőcsoportból.

Az állami gazdaságok is derékasan kivették részüket az őszi munkák versenyében való teljesítéséből. Bődönháton 450 holdon az őszi búzát, 100 holdon a rozso, 250 holdon az őszi árpa, vetették el. Ugyancsak elvetettek 53 hold lucernát, 50 hold őszi takarmánykeveréket, valamint 30 hold agárdi perjét.

Szombatra Bihar-területen, Hosszúháza és Nyirábrány községek állami gazdaságai is boldogan jelennek a központnak, hogy teljesítették versenyben vállalt kötelezettségüket és végeztek az őszi munkáikkal.

A géppálmások versenyében ezen a héten is megartotta Fővárosyváros az első helyet 71 százalékkal. Utána Püspökladány zárkózott fel 65, majd Egyek 54 százalékkal. Püspökladány javulás szemmel láthatóan szép, mert az elmúlt évben első 18. helyéről most a második helyre rukkolt előre.

A kiértékelések az egyéni verseny állásáról is beszámoltak. A héten a legjobb traktorosa címet Maté Zoltán, a nagytraktóriás állományú Kálmán traktorosa érdemelte ki 455 százalékos teljesítéssel.

A második legjobb traktorosa a

héten Bihar-területen, Hosszúháza és Nyirábrány községek állami gazdaságai is boldogan jelennek a központnak, hogy teljesítették versenyben vállalt kötelezettségüket és végeztek az őszi munkáikkal.

A géppálmások versenyében ezen a héten is megartotta Fővárosyváros az első helyet 71 százalékkal. Utána Püspökladány zárkózott fel 65, majd Egyek 54 százalékkal. Püspökladány javulás szemmel láthatóan szép, mert az elmúlt évben első 18. helyéről most a második helyre rukkolt előre.

A kiértékelések az egyéni verseny állásáról is beszámoltak. A héten a legjobb traktorosa címet Maté Zoltán, a nagytraktóriás állományú Kálmán traktorosa érdemelte ki 455 százalékos teljesítéssel.

A második legjobb traktorosa a

3 forintos felár, 2 forintos prémium a burgonyabegyűjtőknek

Kormányzatunk október 15-ig biztosítja meg a burgonyaszállítás szorgalmazását kötelező határidejét. Tette ezt azért, hogy dolgozó parasztságunk minden egyes tagja részese legyen a burgonyabegyűjtésnek járó felárról és a gyorsbeadás után járó kétförintos prémiumból.

Meg kell állapítanunk, hogy csekély kivételre a burgonya- és kukoricabegyűjtési munkák a megyében vonatkozóan haladnak. Sok helyen a kukorica hirtelenséggel keltek pesszimista hangulatot, ahol azt akarja az ellenség, elhítenni, hogy a termés olyan rossz volt, hogy abból nem telik a beadásra.

Persze ebből egy szó sem igaz. Azokon a helyeken is, ahol esetleg átlagon, vagy várakozáson alul hozott termést a burgonya, a beadási kötelezettséget könnyű, ezerről lehet teljesíteni. Természetesen a kuláknak fáj a begyűjtésnek még a gondolata is, rémhírrel éppen az akarja elérni, hogy a burgonyafronton megindíthassa a feketézést és a spekulációt.

Viszont a példák mutatják, hogy a megyében is akadnak dolgozó parasztek, akik a kötelezettségen felül még feleslegre is tudnak szállítási szerződést kötni a földművelőszövetkezetekkel.

A kulákhírek elferdítik az igazságot a begyűjtés menységéről illetően is. Az igazság ezekkel szemben az, hogy kukoricából a termés 10 százalékaig terjed a begyűjtési kötelezettség, a burgonyából 400-600 négyzetméter terület után 2 mázsa, 1200-1600 négyzetméter terület után 5 mázsa mennyiségű beadási kötelezettség terhelt a termelőt, amit az ideiglenes gyengébb termés-eredmény mellett is könnyen tud mindenki teljesíteni.

A burgonya felszedése országos és megyei viszonylatban a mai napig már majdnem teljesen befejeződött. Eppen azért,

most már a begyűjtés ideje érkezett el. A burgonyabegyűjtés becsületes és gyors teljesítése legelső kötelessége minden burgonyatermelő dolgozó parasztnak.

Emellett figyelembe vehetjük azt is, hogy a gyorsbeadást teljesítő parasztek külön két forintos prémiumban is részesülnek a burgonyabeadás gyors teljesítéseért. Ma, amikor Békekölcsönrel erősítjük az országot, elsőrendű kötelességünk kell hogy tekintse dolgozó parasztságunk a burgonya és kukorica begyűjtését is.

Hajdú-Bihar nem maradhat le. Sürgősen változtatni kell a burgonya 6 és a kukorica 27 szá-

zalékos begyűjtési eredményén. Vannak községek, így Földes és Nádudvar, ahol dolgozó parasztságunk látja kötelességét és becsületesen teljesíti azt, de vannak községek, mint Nyírcsád, ahol eddig egyetlen deka begyűjtés sem történt.

A néprevelőknek alaposan munkához kell látni. Nagy hiányosságokat kell elűzni. Súlyos mulasztásokat kell pótolni. Fel kell venni a harcot a reakció, a kulákság, a spekuláció ellen. Aki teljesíti a beadási kötelezettségét, az egyben hitelt tesz a nép demokrácia mellett, aki elszabotálja, az ellenség, a háborús uszítók érdekeit szolgálja — ezt pedig egyetlen becsületes dolgozó sem akarhatja.

Szabotáló kulákok, üzérkedő kupecsek

A népi szervek, a rendőrség több szabotáló és kártevő kulákokat, üzérkedő kupecset leleplezett le. Akik a dolgozók kegyelmeire támaszkodva minden módon s eszközökkel akadályozták a népi demokrácia átalakítását, az öt éves építő tervnek mezőgazdasági vonalon.

Boross György 46 éves debreceni, Varga-utca 84. szám alatti kulák egy hold napraforgó, időben nem bekarított be, a földjén hagyta. A napraforgótermésben 60 százalékos kár keletkezett. Boross földjét részmuvekkel és napszámokkal művelte, kizsákmányolta őket.

Balmazújvároson Kállai Péter kulákot leleplezték le: a földművelőszövetkezetbe hat mázsa 82 kiló zsírsikes gabonát adott be. Így akarta megferdezni a szövetkezetet, ahol nagymennyiségű gabona volt járva.

Rácz János nyírbőlényi kupec a burgonyával akart üzérkedni, négy mázsa burgonyát szállítási engedély nélkül hozott be Debrecenbe. A napokban Papp Ferenc nyírbőlényi és négy mázsa burgonyát hozott Debrecen-

be engedély nélkül. Megindult ellenük a büntető eljárás.

A debreceni rendőrségi kihágási osztálya a cukorrépa-termelés és bejáratás körüli visszaélések, szabotálások miatt több kulákokat megbüntetett. Ifj. Luczi István, Debrecen, Vedres-dűdő 40. szám alatti lakos, akinek nagyobb földterülete van — a cukorrépa kizsákmányolta a töve a földben maradt. Önnapi elzárás, kapott. — Id. Luczi István debreceni, Fargó-utca 4. szám alatti lakos 40 holdas kulák a cukorrépa-termésénekével felszántotta, 12 napi elzárásra ítélték.

Kozák János, Debrecen, Orodó, Perc-dűdőbe lakos, 40 holdas kulák a cukorrépa földre ráengedte a tehene, legelő. A tehén felgaltja a cukorrépa, Kozák így akart kárt okozni a mezőgazdaságnak, hogy kevesebb cukor jusson a dolgozók asztalára, 15 napi elzárásra ítélt a rendőrség.

Országszerte benyújtották és felülvizsgálták a helyi tanácsok választására készített jelölési listát

Október 6-án délelőtti folyamán a Népfőnöki képviselői mindentől az országban benyújtották a választási bizottságoknak a helyi tanácsok jelölési listáját.

A jelöltek mindentől a dolgozó nép legjobbjait: munkások, értelmiségiek, sztahanovisták, termelőszövetkezetek és géppálmások dolgozóit, az értelmiség legjobbjait, kiváló munkások, írók, művészek, tudósok, Kossuth-díjasok, kispap-

rosok, kiskereskedők, a dolgozó néphez hű papok.

A helyi választási bizottságok a benyújtott jelölési listákat és jóváhagyása után eljuttatták azokat az illetékes tanácsokhoz, hogy október 14-re elkészítsék a felterjesztéseket, amelyek ismeretük a helyi tanácsok jelölési listáit. Ezek a határozatok tartalmazták a választásra vonatkozó egyéb tudnivalókat is.

Farkas Mihály távirata a csehszlovák hadsereg napja alkalmából

Farkas Mihály vezérrezdés, honvédelmi miniszter, a csehszlovák hadsereg napja alkalmából az alábbi táviratot küldte Alexej Csepicka hadsergéből a csehszlovák közvéleménynek, a nemzetvédelmi miniszteréhez.

A csehszlovák hadsereg napja alkalmából a magyar néphadsereg és a magyar népbiztonság érdekében Önnek és az Ön

vezetői a táviratban a hadsereg minden tagjának sok sikert kívánok a munkában és a szocializmus építő szabad csehszlovák nép békéjének védelmében; a felszabadított Szovjetunió vezette hatalmas béketalor erősítésére.

Farkas Mihály, vezérrezdés
A Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere

Varga Gábor 3 holdas kisparaszt tanácsstag lesz

A derecskei plactéren téglahalmok pirosznak. Hozzák a szekerek az építőanyagot. Az öt-éves tervben testet öltő építő akarat Derecskének szülőfölközt fog adni.

A derecskei dolgozó paraszti felesége szül majd benne apró magyarokat, akik már a szocialista Magyarországon nőnek fel.

Milyen fontos is egy szülőotthon a falu életében. Nem kell rettegni a szülés előtt álló anya életéért, nem kell orvosért, bábért rohanni — szülőotthonban egészséges környezetben, az orvostudomány minden segítségével, veszély nélkül jöhet világra az új élet.

A derecskei plactéren behallatszik a határban dübörgő traktorok zúgása. Hitté volna-e öt évvel ezelőt a derecskei paraszti, akinek a földjén akkor még a tankok dübörgése hallatszott, hogy a háború viharának elmúltával olyan jó világ jön rá, hogy géppel szántatja a földjét? Nem gondolta még három évvel ezelőtt sem a derecskei dolgozó paraszti, hogy annyira olcsó lesz a gépi szántás, hogy érdemesebb lesz ezt választani, mint a jószágot ferasztani a nehéz munkával. Menyi verejték és menyői kacskaringós káromkodás régen — milyen boldog nyugalom most, az egyenletesen, mélyen, szépen felszántott föld látán.

A derecskei dolgozó parasztság fel tudja mérni mit adott neki a felszabulás után a népi demokrácia építő ereje. S tudja, mivel kell meg is halálni.

Tudja ezt Varga Gábor három holdas kisparaszt, aki jó termésből háromszor annyit adott be, mint kellett volna, 306 százalékos volt a terménybeadási kötelezettségének teljesítési eredménye. Tudta Varga Gábor, hogy a Békekölcson jegyzésével éppígy leróhatja halálját, 250 forintot adott a Békekölcsonra, az öt éves terv sikeres végrehajtásának és a béke megvédésének elősegítésére.

Varga Gábor példája nem egyedülálló, de nem is olyan, amelyet nem jutalmazna a népi demokrácia. Varga Gábort szeretik és tisztelik falujában, tudják

róla, hogy ismeri a dolgozó nép gondját-baját, kívánságait és ezért Varga Gáborra fognak szavazni október 22-én a derecskei

A háború elpusztította, a béke újjáépítette a pocsaji hidat

A pocsaji híd most öt éve, hogy belészakadt az Erbe, meg a Berettyóra. A visszavonuló fasiszta hordák robbantották fel, azt hitték, ezzel akadályozhatják, hogy a diadalmosan előnyomuló Szovjet Hadsereg elhozza a szabadságot a pocsaji dolgozó parasztságnak.

Amit az esztelen romboló akarat elpusztított, azt öt év múltán a népi demokrácia teremtő ereje újjáépítette. Búszkán áll a

dolgozó paraszti, hogy a tanácsban is el tudja mondani ez a példamutató dolgozó paraszti, mi a baj és mi a teendő.

szép széles új híd, vígan hajt át rajta a pocsaji dolgozó paraszti. Ara kell, hogy gondoljon, hogy az ő állama egy és egyenyezd millió forintot áldozott rajta, hogy a pocsajiak ismét kényelmes jó hídon járhasanak át a folyón.

Három és fél kilométer hosszúságban épült új járda a faluban, hogy a régi sár- és portenger helyébe jó gyalogjáró legyen a község utcáin.

„Csak az legyen tanácsstag, aki azt érzi, amit a dolgozó nép”

Az Almásy-grófok egyik kisebb kasztyójának — volt nekik több is erre felé — mélycsöndű, parkra néző szobájában így fogd egy szerénykűsű, fejfedős parasztszónya:

— Én vagyok Takó Jánosné, a községi bíró.

A parkban, búcsúzó virágok között, már a fákról is szállodnak a levelek. S mint ahogy elszállnak most a fáradt, halálra ítélt özi levelek, úgy száll el innen, erről a tájról is az a kor, amelynek maradványa ez a kasztyó. A régi falak között, akik itt gyülekeznek most, az új magyar élet egyik nagy eseményéről beszélnek. Az MDP járási bizottságának tagjai készülnek itt értékekre, hogy tárgyaljanak a tanácsválasztásról, az október 22-i ünnepre való méltó előkészületről.

„AKI KÖZÜLUNK VALÓ...”

Takó Jánosné is erre az értékre vár. Szegény parasztszónya volt, most a dolgozó parasztság, az egész község bizalmából mindnyájuk vezetője. Ő is

készülök a tanácstagválasztásra, csak úgy, mint a többiek.

— Most is a jelölésről lesz szó. Én azt szeretném, hogy csak az legyen tanácsstag, aki azt érzi, amit a nép. Tehát: a közülünk való.

A szegényparaszti életből, a napszámosságból a község élére került Takó Jánosné ebben a szememben dolgozott az MDP helyi szervezetének vezetőségével és a község többi vezetőjével együtt, amikor a jelölésekről volt szó. A jelölés között ott vannak már a dolgozó parasztiok legjobbjai, azok a gazdák, akik a terménybeadás ellen jártak a jó munkában azóta se lathattak.

— Többet kapnak közülük 300—300 forintos jutalmat a terménybeadásban végzett munkájukért. — mondja.

De a jelölés között szerepelnek majd a termelőcsoport dolgozó is, azután a traktoristák a géppallosztró, és ott lesznek az ipari munkásság képviselői is hiszen Sárkád nemcsak paraszti község, hatalmas kultúrára, fejlett iparról beszél.

— Amikor azon gondolkodom, hogy ki kerüljön a tanácsokba, eszembe jut a magam esete. Azért tudom vezetni a községet, mert közülük tartozom. Régen is tudtam, mi fáj a népnek. Csak az ami nekem, így tudtam és éreztem, hogyan kell a bajokon javítani. Ez lesz a célunk a tanácsválasztásoknál is.

Takó Jánosné, községi bíró így beszél a tanácstagválasztásról, de visszatér a parasztság kérdésére. Hiszen jelöltek lesznek sokan az egyéni gazdálkodók, a középparasztiok közül olyanok, akik jó munkájuk mellett ma még csak távolról figyelik a termelőcsoportok életét, a közös gazdálkodás munkáját.

A TERMELŐCSOPORTBAN EGYENLŐ A LEHETŐSÉG

— Sokan ingadoznak — mondja. — De ezeket sokszor mondom: gondolkozzanak a siba ügye viszket magukkal semmit. E mondom ezt, is, amit különben ők maguk is látnak: a termelőcsoportban egyenlő a lehetőség. A különbség csak abban van, hogy ki mennyit dolgozik. Ott a csoportban már megújult az a világ, amely oly sokáig pusztított erre, hogy az egyiknek annyi volt, hogy jobboldott, a másik meg a búcsújelenében szecvedett.

A községi bíró szava nem

TÉPE GAZDÁJA A DOLGOZÓ NÉP

Régen a káptalan kastély lakói voltak az urak Tépen.

Október 22-én a tanácsválasztások napján a község dolgozó népe lesz a gazdája Tépenek. Legjobbjaik küldi be ez a dolgozó bihari község a tanácsba.

Az olyanokat, mint Szöllősi Mihály, aki élenjár a mezőgazdasági munkákban, s a terménybeadásban 470 százalékos teljesítménnyel búszkélkedhetik, majd nem ötszöröseit adva be az előirt gabonájának. Jó munkájáért, nemcsak az a 300 forint a jutalom, amit a kormányzatól kapott, hanem az is, hogy ott van a tanácstagjelölték listáján.

Uj élet bontakozik ki Tépen. A tépei gyermekek érik meg igazán a falu boldog jövőjét. Azok, akik már nem a dohos, elhanyagolt, nyomorúságos régi iskolában járnak, ahol apáik tanulták a betűvetést, hanem az új, egészséges, napfényes, fürdőépület tágas tantermeiben tanulnak már.

A tépi esteben a falu már nem süllyed a koromfekete sötétbe, amelyben csak itt pislákozt vala-

ha a petróleum-lámpa halvány fénye. Búszkén szója sugaralt a villany a falusi házakból.

Tépe a városhoz is közel került. Az országúton fel-felcsillannak a vörös autobuszok. A tépelek, ha utazni akarnak, nem állnak már esőben-hóban, porban, sárban az országútfélen. Fedett megálló alatt várakozhatnak.

Tépe új életét annak köszönheti, hogy öt esztendője meglengették a szabadság zászlóit zászlaját a falu felett is a diadalmas Szovjet Hadsereg katonái és nyomukban a magyar kommunisziák építő erevé szívták a magyar elnyomott dolgozó milliók felszabulú akaratát. Azóta a három-éves terv és a most a győzelem útján haladó öt éves terv építi az országot és benne ezt a kis bihari községet is. Az épülő új ország új népe munkájával, áldozatvállalásával, mint amilyen lelkes és önkéntes készség mutatkozott meg a Békekölcsonnál is, nap mint nap bebizonyítja, igenli ezt a fejlődést és akarja az új élet zalogát, a békét!

A napszámosságok, kőző, győtrő nagybírtokból kapott a földosztásuk három holdat. Sajájának monható egy darabot, abból a hatalmas egészéből, melynek minden lögét a szegényparasztiok munkája élteje.

A MEGKEZDETT UT ELEJÉN KÁR MEGÁLLNI

— Ez a földjuttatás, úgy gondolom, ma is, csak elindított bennünket a jobb élet felé. Kár ilyenkor a kezett út elején megállni. Ezért léptem be a termelőcsoportba és ezért hívok ma is oda mindenkit.

Takó Jánosné egyedül lépett be a termelőcsoportba.

Férje elhunyt a háborúban. Fiai már boldogabb útra álltak, mint éjjük. A nagyobbik fiú 26 éves, az egyik tonamegyei állami gazdaság poliká előadója. A kisebbik itt traktorista a gépalomáson, most az MDSZT járási titkára.

— Kéj fiamnak már a népi demokrácia bizosított a tanulást és jutatta őket az ő kedvükre való helyre. De előbbre is juthatnak, mint ahogy előbbre juthat ma már minden tehetséges, becsületesen dolgozó paraszti gyermek. Hiszen az öt éves terv annyi lehetőséget nyújt mindnyájunk számára. Ezért most mindnyájan teljes erővel elősegítjük az öt-éves terv további munkáját bizosított Békekölcson jegyzésére sikerét, hogy ezzel is védjük, amit eddig építettük.

Debrecen vezet a kiskereskedők Békekölcsonjegyzésében

Az ország 19 vármegyéjében nagy lendülettel folyik a Békekölcsonjegyzés: szervezeten és lelkesedéssel jegyezték Békekölcson a vidék kiskereskedői. Országos viszonylatban az élen állnak a legjobb eredményt a debreceni kiskereskedők érték el, a kezdeti eredmények kibővültek és három nap után egymillió forintot felül jegyezték a debreceni KISOSZ-ban tömörült debreceni kiskereskedők.

A népnevelők felvilágosító munkájának eredményeképpen a lelkesedés magával ragadta a debreceni kiskereskedőket és megszervezték a múltévi tervkölcson. A siker nagy része a lelkes népnevelők, akik közül újabban kiváltak: Kovács Kató, dr. Lászlóné, Feldmán Lajosné, Kiss Lászlóné, Szabó Béla, Veress Miklós, Erdélyi-Árva Károly, Szónyi Imre, Horváth Vilmos, Lelész György, Szabó Ferdinánd, Csiba Károly.

A debreceni kiskereskedők

4 oldal 1950 október 8.

Konyáron a sármunkások is többet jegyezték, mint a kulákok

Konyáron a sármunkások is úgy jegyezték a Békekölcson, hogy szegénytől pirosodhat a kulákok arca. Varga Ferencné, Rostás Ernő, Rézműves Kálmán, Gurbai Róza többet és szívesebben adtak, mint a konyári kulákok, akik közül nem egy bezárkózott portájának magas kapuja mögé a Békekölcson jegyzetelő népnevelők elől.

Emberi életet a népi demokrácia adott nekik. Most már emelt fővel mehetnek be a község házára, mint Konyár becsületese dolgozóilok illik.

Búszkék is, amikor rétekieknek az új község házára. Régen még bikaistállónak nézhetne volna valaki a község házat, ma

már szép, nagyablakos, világos és tiszta község házában fogadják a dolgozó népet munkálkodó közigazgatási emberek a konyári dolgozó parasztiokat, akik egyes-bajos dolgaikkal bátran és bizalommal keresik fel őket.

A népi demokrácia felkarolja a multban lenézett, emberszámba se vett dolgozó rétegeket, amelyeknek tagjai most lettek emberek igazán. Az ő munkájukra is számít az öt éves terv és az ő forintjaikból is közelebb kerül a diadalmas megvalósítás-hoz az országépítő terv, hogy ezen keresztül a békefront magyarországi szakaszán búszkén emelkedhessék dolgozóink erős akartábol a béke bástyája.

A TERVKÖLCSÖN sikere

Az első szovjet állami kölcsönt 1928 májusában bocsátották ki. Ez időtől kezdve az államkölcsönök tekintélyes szerepet játszanak a Szovjetunió átalakítására irányuló nagyszabású tervek megvalósításában. A Szovjet kölcsönök, a belső felhalmozódás hatalmas forrásai, melyek a belső felhalmozódás egyéb szocialista forrásaival együtt, kielégítik a Szovjetunió népgazdaságának minden szükségletét.

Sztálin, már 1926-ban az ország iparosításához szükséges, belső felhalmozás legfontosabb forrásai között említette az államkölcsönöket és azt mondta: szükséges, hogy a felhalmozás által keletkezett fölösleg országunkban ne porladjanak el, hanem gyűjtjük őket össze, kölcsönök formájában a belső szükségletekre használjuk fel. Sztálin ugyanakkor rámutat arra is, hogy a „belső kölcsönök szervezésének feladata kiegészítően a szocializmus építésének útjén áll előtűnik és meg kell oldanunk, bármibe kerül is.”

A szovjet nép, a Bolsevik Párt útmutatásával eredményesen teljesítette az öt éves tervek, a szovjet kölcsönök pedig évente 100 milliót, sőt milliárdokat adtak, hogy azaz meggyorsítsák a szocializmus építésének ütemét.

Az államkölcsönök a Nagy Honvédő Háború idején is egyik legfontosabb forrását képezték azoknak az eszközöknek, melyek a háborús gazdálkodás kiadásainak fedezéséhez szükségesek voltak. A hátszágban és a fronton a hazafiak tízmilliói siettek a szocialista haza segítségére. A kölcsönök jegyzése rendkívül lelkesedéssel folyt.

A Nagy Honvédő Háború győzelmes befejezése után a népgazdaság helyreállítására és továbbfejlesztésére ismét a tervkölcsönök lelkes jegyzésével siettek a szovjet nép a szovjet haza támogatására. A Szovjetunió gyors és állandó előrehaladását nagymértékben előmozdítják az állami kölcsönök.

A szocialista gazdasági rendszer a szocialista tulajdon osztatlan uralkodó a termelőszervezetek felett, progresszív és építő jellegű adó a szovjet tervkölcsönöknek, melyek az által élesen különböznek a burzsoáz államok kölcsönöitől. A szovjet kölcsönök előmozdítják a termelés fejlődését, gyarapítják a nép vagyonát, emelik a dolgozók anyagi jólétét és kulturális színvonalát.

A szovjet társadalomban így kapcsolódik össze az egyén érdeke a közösség érdekeivel. A befolyt kölcsönösségek a nép érdekeit, a dolgozók széles tömegei-

nek érdekeit szolgálják, emellett a szovjet dolgozók tízmilliói hatalmas nyereséghez jutnak. Az 1940-es évben például, több, mint 2.500 millió rubelnyi összeget kielvő nyereségeket fizettek ki. A Szovjetunióban megszokott jelenség, hogy minden újonnan kibocsátott kölcsönt rövid idő alatt túljegyezzék. A háború után kibocsátott negyedik tervkölcsönt például, soha nem tapasztalt lelkesedéssel napok alatt 3 milliárd 825 millió 770 ezer rubellel jegyezték túl.

Egyedül Moszkva dolgozói 2102 millió rubelt jegyeztek és példáját követték a többi nagy szovjet városok is. A szovjet kolhozparasztság is örömmel vette ki részét a kölcsönjegyzésből. Különösen lelkes volt a hangulat Közép-Ázsia, Ukrajna, Gruzia és az Örmény Köztársaság kolhozparasztaival között. Minden szovjet munkás, kolhozparaszt és értelmiségi dolgozó tudja, hogy amikor tervkölcsönt jegyez, a szovjet hazát támogatja és hozzájárul a sztálini tervek még gyorsabb megvalósításához.

Tudjuk, hogy mire fordítják a pénzt mondotta a moszkvai „Manometr”-gyár gyűlésén Maszlonyikov, a 4. számú műhely munkása. — Ezt a pénzt az üzemek, gyárak, iskolák, kórházak, városok és falvak építésére használják fel.

A kievai körzet „XVII. pártkongresszus, nevű kolhoz dolgozó, parasztja, Szimacsenkó, a gyűlésen így szólalt fel:

„Ma a Szovjetunió népe, a szovjet haza szeretetével áthatva állnak a szocialista népgazdaság fejlesztésének nagy ügye mellé. Most, mikor a kolhozparasztság tervkölcsönt jegyez, tudja, hogy ezzel saját érdekeit szolgálja.”

Bargyin, a Szovjet Tudományos Akadémiája Sztálin-díjas alelnöke a következőket mondta: „Számunkra, szovjet tudósok számára, mint a szovjet ország minden dolgozójának mindennél fontosabb a haza, a kommunista társadalom építésének érdeke. A tervkölcsönnel lehetőséget teremtünk magunknak arra, hogy még nagyobb iramban haladjunk a kommunizmus felé vezető úton.”

Az óriási lelkesedés, amellyel a Szovjetunió népe a tervkölcsönöket fogadják, bizonyítéka a szovjet hazafiságnak, az erkölcsi és politikai egységnek, amellyel a szovjet dolgozók a Bolsevik Párt és világ dolgozóinak nagy vezére, Sztálin köré tömörülnek. A szovjet dolgozók tudják, hogy a tervkölcsön jegyzésével is önfelelő módon harcolnak a szovjet haza jólétének emeléséért, a kommunizmus építéséért, a nagy szocialista Szovjetunió hatalmának megerősítéséért, a békéért.

„Mi, egyszerű emberek a békére szavazunk...”

Szappanos Lajos szeme szinte végigsimogatta azt az új épületet, amit az öt éves terv adott neki. Tizenkét méter a hossza, tágas, világos. Szinte élvezet benne a munka.

477 forint a fizetés. Kell a pénz, mert nagy a család. Hét gyereke van Szappanosnak.

Mégis... Mikor a Békékölcsön híré hallotta, nem habozott soká. Olyan összegű Békékölcsönt jegyzett, hogy egyhamar hirtelment a faluban. Nem kevesebb, mint 800 forintot kanyarított az ivre a neve mellé.

A húmmögöknek, hogy hát te Lajos, hát nem jobb lenne azt a pénzt a gyerekekre költeni? — így felelt;

— Így teszek legjobban a javukra. Mert ezt a pénzt én kapom vissza kamattal. Azzal, hogy annak rendje-módja szerint kitaníthatom őket, aztán minden lehet belőlük. A népi demokrácia ad nekem módot arra, hogy becsülettel felvevelem őket, munkát a és rendez, szabad életet nekem. Meg is kell halálnom. Aztán meg a legfontosabb dolog, hogy ezzel a nyolcszáz forinttal a béke megvédéséhez segítséget adhatok én is. Nekünk, egyszerű embereknek, most van először szavunk abban, hogy béke legyen vagy háború. Hat mi mind a békére szavazunk és ha kell, a megtakarított pénzünket is odaadjuk a békéért.

Aiarc nélkül

Az olasz hatóságok, amikor arról értesültek, hogy Washington bonni gyarmatán nemrég ismert hitleristák újabb csoportja került szabadlábra, sürgősen elhatározták, hogy ők sem akarnak elmaradni a nagyszerű lehetőségektől, ezért keresnek valami nagy fasisztát, akit szabadon engedhetnek.

Végül is azonban a szorgos kutatás eredményre vezetett s felfedezték, hogy még akad egy véletlenül börtönbe felejtett fasiszta, Graziáni „marsall” személyében. Nosza, gyorsan cselekedtek és a milliók gyilkosát gyorsan kiengedték a börtönből. Kellott a hely a becsületes békeharcosok számára.

Persze a dolognak kellő ünnepélyes színezetet kellett adni. Ezt a célt szolgálta az a jubileumi ünnepségre emlékeztető bírói tárgyalás, ahol egymásután vonultak el a bírói asztal előtt a legkiválóbb hétfesítés fasiszta csibészek, hogy elzengjék dicsim-nuszukat Graziáni védelmében.

A tárgyalás rendezői mindent megtekinttek az ünnepélyes külsőségek érdekében.

Graziáni karosszékében kényelmesen elterpeszkedve az ügyvédek koszorújával körülötte fensőséges hangon oktatta ki a bírót, hogy milyen büszkeséggel tölti el a korbély, amikor előhíri „missziójára” gondolt, majd mintha hadparancsot közölné, olyan harsozóan jelentette be, hogy nem szándékszik megtagadni fasiszta múltját.

A bírósági színház előcsarnokában a nézőközönség olesón juthatott hozzá a főszereplőnek a börtönben írt könyvéhez, amelynek egyszerű és sokatmondó címe csak ennyi: „Védtem Olaszországot.”

A nagyszerű revű főszereplője, Graziáni úr hollywoodi minta szerint a megfelelő reklámkampány biztosítására büvádi feljelentést tett az egyik római újság ellen azért a cikkért, amely emlékeztetőre merete idézni, hogy partizánokat lövöldöztek a győzelem és terrorizálta a lakosságot. A fasiszta gyilkos ezt súlyos sértésnek vélte annál is inkább, mert a bíróság is elismerte, hogy „nem az elcsúszott” gyilkolt.

Az amerikai imperialisták most nagy keresletet indítottak hivatásos gyilkosok, megvert fasiszta tábornokok és marsallok iránt. Graziáni minden tekintetben megfelel az ilyen követelményeknek.

UTAZÓ BRONZHARANG

Eisenhower tábornok a Clay tábornok a bankárok és atomlágok hősekké vált a korszakalkotó cselekedetre határozta ki magukat. Nagy bronzharangot öntettek, amit aztán elküldenek szerte a világon, hogy mindenfelől zúgjon és zengjen, harci riadóként a stockholmi békefelhívás ellen.

De vajon Eisenhower és Clay tábornokok akár csak egy percig is gondolják, hogy ezzel az üres bohóckodással, hogy ezzel a harangzóssal ellen tudnak állni a népek békevágyának? Szó sincs róla. Arról van csupán szó, hogy a két úr fontos megbízatást kapott, hogy bármit találjanak ki, amit a világ népeinek békemozgalmával szembeállíthatnak.

Sokáig töprengtetett a két kitaláló hazafi, amíg erre a nagyszerű gondolatra jutott. Harangozni fognak, amíg a világ népei tengerek viharló morajlásával zúgják szerte a világra békeakarataikat.

Persze ebből az üzletből Eisenhower és Clay urak is megkapják a szokásos üzleti jutalékukat. Így aztán érthető, hogy két maroknyi fogják majd a harang nyelét és jó hangosan csilingelnek, koagatnak az új üzlet örömeire.

Egészen addig, amíg a végén, majd bekik harangoznak.

A „szíves” fogadtatás

Clark amerikai tábornok, nemrég Bécsbe érkezett. Mint jelentették, érkezésének célja: megismerni az Ausztriában állósó amerikai csapatokat.

Clark tábornok eléggé ismert ember: elsősorban azért közismert, mert Ausztriában hosszú időn át szíveslélekkel végrehajította gazdáinak, a Wall-Street mágusainak, a rabló imperialista politikáját.

Az amerikai imperialisták osztrák lakóit minden alkalommal felhasználnak arra, hogy hajbököljanak és kedvében járjanak „magas pártfogóknak”, lgyekeztek tehát Clarkot is a legszívesebben fogadni. Helmer osztrák belügyminiszter és Petrunger, az államrendőrség főnöke, a szolgálatkészégben egymást tullicitálva, idejekorán gondoskodtak arról, hogy ez a kedves fogadtatás senki se zavarja. E célból rendőrséget vontak össze a „Bristol”-szállóhoz, ahol Clark sajtóértekezletet rendezett.

Ezen a sajtófogadáson Clark rágalmatok szór a koreai népre s pimaszul a koreai nép szemére vetette azokat az aljas bűncselekményeket, amelyeket az amerikaiak követnek el Koreában. Kijelentette, hogy „a pótlólag ki-dolgozott utasítások értelmében” az amerikai katonaságot a jövőben is azokra a háborús módszerekre fogják kiképezni, amelyeket az amerikaiak már alkalmaznak Koreában vagyis, más szóval az amerikai katonák meg fogják tanulni, miként kell elővetni azokat a kegyetlenkedése-

ket, amelyeket Clark tábornok képmutatón „önvédelmi meg-szereknek” nevez.

De alig, hogy befejeződött ez a rendőrségi védőszárnyak alatt megtartott sajtófogadás, máris kiderült, hogy semmiféle jó-előre fogalásolt „elővigyázatossági rendszabály” nem volt képes megakadályozni a bécsi dolgozók megmozdulását. A dolgozók szívesleg egyáltalán nem mondható fogadtatást rendeztek Clark tábornoknak. Alig fejezte be Clark a sajtóértekezletet, máris hársány kiáltásokat hallott: „Clark, menj hazaf”, „Korea a koreaiaké”, „Becsületes osztrákok tízezrei juttatták kifejezésre, hogy mi a véleményük az amerikai háborús gyujtatókról. Az összegyűlt emberek között ez állott: „Le a megszállással”, „Clark agyútölleket akar csinálni az osztrákokból, de az osztrák nép békét akar!”

A rendőrség gumibotot használt és minden válogatás nélkül ültgelni kezdte a tüntetőket is, meg a járőroket is. Ausztria reakciós vezetői ezzel újból beakarták bizonyítani Clark tábornok előtt „megbízhatóságukat” és hűségüket.

Az osztrák nép azonban éppen az ellenkezőjét mutatta annak, amivel Ausztria reakciós vezetői akartak kideríteni Clark előtt: kimutatták harcos békeakarataikat és izzó gyűlöletüket a háború gyujtatóival szemben.

Jan March

A BÉKÉÉRT, AZ ÚJ EMBERÉRT, A TÖKÉLETESEBB EMBERISÉGÉRT!

Június második felében zajlott le Karlov Varyban a csehszlovák állami filmgyártás rendezésében az V. Nemzetközi Filmfesztivál. A két hétig tartó versenyben 25 nemzet filmgyártása képviseltette magát a Szovjetunió filmetjei mellett felvonultak a demokrákus Kína, Korea, a népi demokrácia a demokrákus Németország filmalkotásai, de jó néhány film még szerepelt a fesztivál műsorán nyugati államok is. Az idei csehszlovákiai filmfesztivál, hasonlóan az eddigiekhez, a filmek bemutatásán kívül munkaerőkezelésen is igyekeztek közölni az egymáshoz az egyes nemzetek filmgyártásának képviselőit. Ezeket a különböző küldöttségek közvetlen megbeszéléseket tartottak egymással, amelyek révén széleskörű társalgatásra jött létre. A fesztivál jelentősebb: „A békéért, az új emberért, a tökéletesebb emberiségért”. Ennek a jelmondatnak a jegyében hangzottak el az egyes küldöttségek beszédei. Előttebbben azokkal a nyugati filmnépszerűekkel, biellákkal, amelyekkel elsősorban üzleti szempontok irányították a múltban és irányítanak most is, a Karlov Vary-i filmfesztivál eszlemben, működésében egyre inkább a béke szolgálatának a beiktatás erejéig, a társadalmi megújulásáért, a társadalmi szenteli működésért.

A bemutatott filmek közül legkiemelkedőbbek a fesztivál nagydíjának nyertesek, a szovjet filmek voltak.

„Berlin este” c. szovjet film — Ceiaureli rendező. Kozmatov operátor alkotása — mind ezmei tartalmában, mind formailag megoldásban klasszikus megvalósítás, ugyanakkor a gondolatnak, amelynek kifejezője volt a fesztivál jelmondata is. A többi hatalmas szovjet filmalkotás („Kározzottak összeeküvés”, „Zaukovszkij”, „Vidám vásár”, „Világ ifjúsága”) mellett az idei fesztiválon jelent meg első ízben — rendkívül érdeklődést és elragadtatást váltva ki — a kínai játékfilm „A Kína leányai” a Pekingi rendező, „A Város leányai” újra kigyálnak” c. filmek azt mutatják, hogy a kínai filmgyártás, amely a szovjet film példája nyomán fejlődik, harsos, nagy-kultúrájú szakmailag magas színvonalú képviselő, ideológiailag biztos talajon álló művészek kezében van. A népi demokráciai filmet, a magyar cseh, lengyel bolgár román filmek szintén a szovjet filmtől tanulnak. Sok közös vonás van ezeknek a filmeknek, ha fejlődésükben nem állnak egy színvonalon. Közös bennük a szándék arra, hogy az új ember megmutassék, hogy a szocialista realizmus ez-között elsajátítja, a munkaszociális problémáit harcra és győzelemre vigyék a népre. Hasonló törekvések mutatkoznak meg a demokrákus Németország filmeiben.

A nyugati filmek közül azok szerepeltek a fesztivál műsorán, amelyek

marshallizált országokban működő hadiadó filmművészek alkotásai, vagy amelyek ezek az országok elég háladóknak tartottak arra, hogy velük a Karlov Vary-i Filmfesztivál műsorán szerepeljenek. Ezek a filmek meggyőző bizonyítéka annak, milyen bűncselekményeket rak a burzsoázkapitalista társadalmi rendszer az alkotó művészek kezébe, milyen elnyomóan a népi demokrácia, a „popári demokrácia” világában a filmek és a szabad gondolatnak. Még ha rendkívül nehézégek árán sikerül is kivonniuk magukat a győzelem a film iróniak és rendezőinek az alól az imperialista nyomás alól, amely a művészeteket, köztük a filmet is, a háborús üzletnek az erkölcsi zűlést szolgáló eszközzé akarja álitani, akkor is csak dadogó, elmentőmondatokkal telli művek megmozdítását szilkelhetnek meg a különböző cenzúrák és megszorítások következtében.

Ami a bemutatott filmek mutattak, azt erősítették meg a munkaerőkezelésen elhangzó beszámoló is. Egyik oldalán a szovjet delegáció tagjai, Kína küldöttsége, a népi demokráciák részéről leiszlovák sora elmondották, milyen utat tettek meg, milyen terveket állítottak össze, hogy a film még inkább szolgálhasson az új társadalom felépítését, a béke táborának megerősítését. Ezek között a beszámolók között újra és újra elhangzott: a fesztivál zalogja a Szovjetunió, az ifjúo-dalón a francia, olasz, mexikói küldöttek arról beszéltek: hogyan nő az elnyomás az egyes nemzeti filmgyártásokkal szemben, hogyan terjeszt ki egyeduralmat Hollywood, hűségét ki-szolgálóként az amerikai uszító imperialistáknak.

Az idei filmfesztivál a mi filmgyártásunk számára komoly sikert és jelentős tapasztalatokat hozott. A magyar film dolgozóit részesei annak az ünnepségen, amelyben a fesztivál „Világ ifjúsága” c. szovjet-magyar filmet részesítették. „Ludás Matyi” c. első, egész este betöltő színes játék-filmünket magasan értékelték a közönség. Különösen kiemeltek ebben a filmben a népi elemeket. A szereplő, Soós Imre, a legjobb népi hőst ábrázoló színész alakította, a „Szabóné” a legjobb scenárium díjat nyerte el. A „Futó szemek” c. kisfilmünket a természet átalakításának művészi ábrázolásáért díjazták.

A filmfesztivál a hadiadó filmművészeket megerősítette, azaz a legismertebb egyéni problémáit az egymás közötti harca, hogy tudott volna bennük Korea hői szabadságharc napjainban a béke megvédésének fontosságát, hogy hozzájáruljon olyan új, a népi szocialista filmalkotások további megteremtéséhez, amelyek a békéért, az új emberért, a tökéletesebb emberiségért vívott harc győzelem lesznek.

Both Béla.

Időgépben 1954-ben

Végigutazunk a földalatti vasúttal Budapesten

A földalatti gyorsvasút (tervosz) pályán vagyunk. Rajztáblák fölött hajolnak a fejek. Folyik a munka. Vékony vonalak, körök, mindentéle formák rajzolódnak a papírra. Itt készül a — terv.

Nagy egészében már el is készült. Most az apró részleteket dolgozzák ki.

Látjuk a tervet! Ugy, ahogy Devecseri Gábor költeményében mondja:

„Tervek! Remények? Fellegek? Nem! Nem vagyunk már gyermekek. Jól tudva tesszük, mit az ész Okos tervként elénk idéz

Nem homokvárát építünk. Hogy arassunk azért vetünk. Hogy öltözzünk, azért szövünk, Magunk kertjében öntözünk.

Eltűnnek a rajzok fölé hajló fejek... Eltűnnek a terv rajzai... Valórávalán látom a tervet...

1945 NYARA

Forrón süt a nap, a Keleti pályaudvar előtti szédületes forgalmat nem csökkenti a hőség.

Tegnap érkeztem meg a szak-szervezeti nyaralásból, így még nem volt alkalmam a földalatti gyorsvasúton utazni: csak olvastam, hogy ünnepélyes keretek közt megnyit.

Ez a hatalmas munka is határidő előtt készült el, akárcsak maga az öt éves terv. Még van egy napom a szabadságból, most tessék meg az első utam a földalatti gyorsvasúton.

A jegyfüzetem már megvet-

tem... igen ötletes dolog, hogy nem kell a pénztárnál jegyet váltani. A blokkból minden utazásnál letépek egy jegyet.

A Keleti pályaudvar melletti üvegcsarnokon szikráznak a nap-sugarak: de belépve kellemes, hűvös levegő üdítően csap meg. A földalatti vasút földfeletti vártérmet nyáron mesterségesen hűtik, télen fűtik.

A VÁRÓCSARNOKBAN

Sok az utas... A mozgólépcsők nyelik és ontják az embereket. Három egymásmelletti mozgólépcső szolgálja az utazók kényelmét. Egyik a mintegy hetven méter mélységben lévő vasúti állomáshoz szállítja le, a másik onnét szállítja az utasokat, a harmadik most nem működik. Ezt a forgalom zavarmentes lebonyolításához a szükségnek megfelelő irányban hozhatják mozgásba.

Nézelődöm... Espresso-ba menjek-e, ahonnan a kávé csábító illata száll ki, vagy a falatozóba? A vasúti pénztáraktól jobbra, a könyvtárvillan előtt megnéztük az új kiadványokat. Borbélyüzlet, illatszertár is van itt.

A MOZGÓLÉPCSŐ

előtti perronzárnál van a jegyellenőrzés. Néhány lépés, a mozgólépcsőre érünk, mely észrevétlenül szállít a mozgólépcsőre. Nem is kell az időt figyelmem kísérőm közlése szerint 1 és negyed perc alatt szállít le, benünket is a mélységbe.

A mozgólépcső fényárban úszó, hatalmas földalatti várócsarnok-

ba visz le. A padló, a mennyezet, a tartóoszlopok, művészi mozaikkal díszítettek. Sokáig gyönyörködöm a színes alkotásokban, melyek a legnevesebb magyar művészek munkái.

Kimegyünk a százhusz méter hosszú perronra. Ez is nappali fényben úszik. Máris halljuk a stadion felől érkező gyorsvasút dübörgését... Abban a pillanatban, amikor a vonat megállt, valamennyi ajtó automatikusan kinyílik. A fékezőt gombnyomásra végzik, mert emberi erővel irányított fékezés képtelen volna az ilyen síma, zökkenésmentes megállásra.

Másfélperc múlva egy újabb, most már öt kocsiból álló szerelvény fut be. A kísérőtől megtudom, hogy a legnagyobb szerelvény, hat kocsiból áll, de az átlag forgalomnál csak négyöt kocsiból álló vonatok futnak.

A HARMADIK

vonatba mi is beszállunk. Először az első kocsi felé igyekszem, de figyelmeztettek, hogy az gyermekek és idősek részére van fenntartva.

Kényelmes bűrlészen foglalk helyet és a vonat szinte észrevétel nélkül máris a legnagyobb sebességre kapcsolva rohog. Figyelem az óram, egy perc alatt érünk a Nemzeti Színház előtti állomáshoz, egy másik perc múlva pedig a Deák-térhez.

Nincs tohokodás, mindenki udvarias és mégis, vagy éppen ezáltal gyors a ki- és beszállás, 1954. nyarat írunk...

BIHARTORDA A BÉKÉÉRT

Bihartorda.

Az ország összes dolgozó parasztjait október 22-i határidőre, vagyis a tanácsválasztások napjára őszi szántás-vetés munkaversenybe hívó Bihartorda népe a békemozgalmi munkában is első helyen áll a püspökladányi járás községei között.

Nálunk igazában még a tavasszal, a békeívek aláírásával a békebizottságok megalakulásával indult el a versengés jó munkaadományokért — mondja Pikó Sándor pártönkivüli közép-paraszt, aki többszáz szocialista terménybeszolgáltatási fölüljeljesítésért a díszokleveleken kívül még 300 forint pénztalamban s egyéb ajándékban is részesült. — Bihartorda első nagy békegyűlésén megállapítottuk egyetértve a szónokokkal, hogy nem elég csak szép szavakkal életelni a békét. A meggyőző szavak ugyanis kellenek, de vajjon meggyőzőnek-e önmagukban, tettek nélkül. — Fekete Jánosné, az egyik pártönkivüli középparaszt gazdátársam felesége volt az a szónok, aki helyeslésünkel találkozó elsőként fejtette ki ezt az igazságot köztünk. Az a Fekete Jánosné, aki azóta szüntelenül bizonyosságot tesz arról, hogy úgy cselekszik, ahogyan beszél. Akkor a helyi MNDSZ elnökeként beszélt s azóta példás munkájával nemcsak asszonyokat mozgósít, de mi férfiak is a legszívesebben hallgatunk rája. Előttünk járt a terménybegyűjtési verseny beindításával és az őszi szántás-vetési munkálatok országos versenyfelhívási pontjait is ő olvasta fel. A legtermészetesebb dolog, hogy egy ilyen jóesztű, tanulékony és derekasan dolgozó asszony ne maradjon ki a községi tanácsunkból. Hát nem is fog kimaradni. Az elsők közt jelöltük a tanácstagságra.

Ezekután nagy mulasztás lenne meg nem szólítani magát Fekete Jánosné. — Mert mit sem érne az én munkám, az ő munkájának a többi dolgozó gazdátársunk segítségével nélkül. No meg a munkaszabályzatot vezető pártunk segítségével nélkül. Így mondom pártönkivüli létemre is, hogy pártunk, mert volt-e még párt magyarországon, amely annyira törődött a pártönkivüli dolgozókkal is, mint a Magyar Dolgozók Pártja. Ennek ereje nélkül s a munkás osztály segítségére nélkül bizony gyöngye alapja lett volna a mi fogadkozásainknak s mehezen tudtuk volna eddigi nagy elhatározásainkat végrehajtani. Aztán a nagy elhatározások célját tekintve is azt vallom, hogy hagyjuk az egyéni dicséretet. Mert nem rólam van szó, de mindnyájunkról, az egész dolgozó

magyar népről s a világ összes jóakarató embereiről, akik az imperialista üzlemberekkel szemben mindnyájan békét akarnak. Mi magyar dolgozók a szocializmust építő országok népeivel együtt abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy munkaadományokkal bizonyíthatjuk békevágyunkat s azt a tényt, hogy a tartós béke országát, vagyis saját országunkat építjük, formáljuk, szépítjük. Nem véletlen hát, hogy Bihartordán éppen a békebizottságok megalakulásával indult el a munkaverseny.

Olyan községben, ahol még csak egyénileg gazdálkodó parasztok vannak. Egyéni gazdák, kiket nehezebb volt munkaversenyre vonalni, mint a szocialista szektorban dolgozókat. Mégis sikerült s azért sikerült, mert öntudatos az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok békevágya is.

— A tanácsválasztás napja után a versenyszerű munkálatokat a termelési vonalról a művelődési vonalra viszük át. De október 22-ig még sok közbeeső más tennivalónk is van, így a Békekölcsön kérdése. A távlati tervkölcsonjegyzéssel a falunkban, megvallo, nem csak a megelégedés. Sokkal több kell most jegyeznünk a Békekölcsönre, mint tavaly ősszel a tervkölcsonra. Ha ez csak az én egyéni véleményem lenne itt, Bihartordán, akkor megelégedés nyugtalan lennék. De hát istenek, másoknak is mondatom minden bihartordai dolgozó parasztnak az a véleménye, hogy Békekölcsönünknek jóval felül kell múlni a tavalyi tervkölcson összegét. Ha a békevágytól hajtva a termelő munkában jó példát tudtak mutatni a bihartordaiak, a pénzállományban is lehetőség szerint az elsők között kell járnunk. Ez a vélemény alakult ki közöttünk s a kiosztott Békekölcsön-jegyzési ívek majd bizonyítják, hogy e tekintetben is igazi hitelt van a szónok Bihartordán.

Fekete Jánosné szavai és tettei nemcsak a dolgozó parasztok közt találnak példás visszhangra Bihartordán. A bihartordai értelmiség is a néppel, a néppel gondolkodik és cselekszik, az öt éves tervmunka eddigi országos és helyi eredményei láttán. Így mutatnak jó példát a békemozgalmi munkában a község pedagógusai és Király Sándor református lelkész. Király Sándor a béke papja névhez méltó módon elsőként írta alá tavasszal a békeívet s egyéb példaadásával is megérdemelte, hogy békebizottság vezetőgágnak választassák. Még meg sem érkeztek Bihartordára a Békekölcsön-jegyzési ívek s már jelentkezett ez a jó pap nemcsak jegyezni, de jegyzést gyűjteni is. Reméljük, a püspökladányi járás többi lelkésze is ugyanúgy cselekszik, mint a bihartordai pap, ki nemcsak prédikálja a békét és a krisztusi békeszót.

AZ ÖTÉVES TERVEL...

— 6000 diák tanul a tanulószobákban. Két esztendővel ezelőtt szervezték meg népi demokráciánk jövőtől a középiskolákban a tanulószobákat. A diákok tanítási órák befejezésével jómizsgálati órákat kapnak és a koradélutáni órákban a tanulószobákban tanári felügyelettel folytatják tanulmányaikat, készülhetnek másnapi feladatokra. Az elmúlt tanévben 3600 az idei iskolákban pedig

már 6000 középiskolai tanuló folyt nyugodt tanulási lehetőséghez a tanulószobákban.

— Téli üdülés. Népi demokráciánk lehetővé tette, hogy a dolgozók ne csak nyáron, hanem ősszel és télen is üdülhessenek legszebb üdülőhelyeinken. A mátravidéki üdülőkezesi szervezetek fel a téli üdülésre, a lakfűtést pedig lényegesen kibővíjtették. —

7 oldal 1950 október 8.

LÁTTUK A JOVÓNKET

Öt esztendővel ezelőtt tudatlan szegényparasztok, bérések, napszámosok voltak; megtört és megtört emberek, agyon dolgozott, iskolázatlanok. Ma: kolhozparasztok, a Szovjetunió egyenrangú állampolgárai, tanult, képzett, munkajókat és magatartásukat a legmagasabb érdemrendekkel kitüntetett emberek. Kis-kabátjukon ott a Lenin-rend, ott a Szocialista Munka Hőse rendjele — s arcukon ezeknek az érdemrendeknek belső kisugárzása: az öntudat.

Ez a sugárzás az, ami közös minden arcon, az idős asszonyokon és a fiatal fiúkon, a meglett férfiak és fiatal nők arcán. A többi már változó, különböző, mint az emberek: itt több a gyöngédség, ott az erő, ennek a szemüveges, zömök kis embernek kedvesebb a mosolya, az a sovány fiú csupa energia és akarat. Mintha nemcsak a földből és a növényből tanulták volna meg kihozni a legjobbat, de önmagukból is, az emberi értelmi és erkölcsi talajából — s ez a „mintha“ fölösleges is, mert így van, megtanulták ezt is, hogy képességeik és tulajdonságaiknak megfelelően neveljék külön emberre önmagukat.

Hangjuk nyugodtan cseng, zavarnak, vagy félszességnek nyoma sincs. Az újságírók írásban feltett kérdéseire felelnek, beszámolnak, részletesen magyaráznak, összegeznek, de ami a legfontosabb, ami épp olyan közös, mint az öntudat az arcokon; minden beszámoló elvi erő hat át, elvi tanulság zár le, gondosan, pontosan és szakszerűen.

„En voltam az első nő Beregszászban, aki megértettem, mi az a kollektív gazdálkodás”, mondja a Lenin-rendjeles Robáki Mária. Hangja tiszta s amit mond, pontosan annyi, amennyi szükséges ahhoz, hogy mindenki megértse, mit csinált a hat hektár földjével, hogy tudott úgy gazdálkodni, hogy termése első lett a vidéken. A sikerét meséli, az eredményét. És mégis: ennek a beszámolónak semmi köze a dícserevéhez. Miért? Mert nem öncélú. Mert másokat tanít vele, mert azért mondta el, hogy másokat ösztönözzön vele, mert minden szaván érzi az, hogy nem hiúságból teszi, amit tesz, hanem a megértett feladat, a munka hatalma az, amit tovább akar adni.

Ilyen ígéretet használnak: megértetni tisztában lenni, megtanulni, szervezni, részt venni, betartani, figyelmeztetni, megvédeni. Lengyel József, a nagybetűs Lenin-kolhoz elnöke, kis fekete kabátú, csupa szikra ember ragyogó szó-

nok, úgy tárja szét a karjait, mint aki egyszerű elvni és magyarázni akarva valamit, ami a napnál is világosabb, — hogy lehetséges, hogy ezt nem érti valaki? „Van jogunk, van iskola, vannak könyvek, van minden lehetőség, csak meg kell tanulni! Csak meg kell tanulni!”

Ök megtanulták, ez látszik az arcukon, ez érzik a szavaikban. Tanító volt Tóth István, fiatalember még, mondatai tökéletesen nyomdakészen, szinte csattognak, mintha diktálna, vagy mintha távirón küldené fontos, pontos, tömör üzenetét. Őzemi tervről beszél, aktív részvételről nemcsak a kolhoz, de az ország életében, a kolhoz minden egyes tagjának külön kidolgozott kis tervéről s a legfontosabbokról: a kollektív gazdálkodás alkotmányáról, a kolhozalapszabályról. „Mindenkinek kötelességet támaszt, tehát kötelességet ismerni, de kötelességet ismerni is.” Az elmaradott ember munkáján meglátszik az elmaradottság; figyelmeztetni kell, ellenőrizni kell, nevelni kell, hogy a felvilágosítás után könnyebben, értőbben, felelősebben dolgozzon tovább.

S egyikük különös mondatot mond a mikrofon előtt. Azt mondja: — Ne gondolják, hogy csak maguknak használnak vele.

A mondat eltűnik a többi mondanivalóban, de most egy ideig nem tudnak a folytatására figyelni. Arra gondolunk: „Mi ezt még fordítva szoktuk mondani, ha valami újat magyaráznak az embereknek. Mi még egyéni érdekekre hívjuk fel a figyelmet, mi még úgy mondjuk, hogy „ne gondolják, hogy csak az országnak használnak vele”. És arról beszélünk, mit jelent az egyes embernek a közös gazdálkodás előnye, gazdagsága. Nekik ott ez már mind megvan. Ők már tudják, mit kaptak: többet, mint amennyiről álmodtak valaha. Ők képzett és öntudatos, jómódú és kultúrált emberek, elsősorban kollektív lények. Ők már azzal „agittálnak”, hogy megvizsgálják a másikat: nemcsak magadért teszed, ne aggasszon hogy önző vagy. Tedd, amit megbeszélünk, nyugodt lehetsz, hogy haszna lesz belőle az országnak is.

A Szovjetunióban öt esztendővel ezelőtt, szocialista emberré vált magyar kolhozparaszt ezzel a mondatával előlegezte nekünk a szovjet ember magatartását.

Messzi hatalmas országából jöttek ők, határtalan birodalomból: a jövőből. A küldöttség vezetője, Popovics, úgy áll most előttünk mellén a Bolsevik Párt jelvényével, mint aki onnan a jövőből jött elő, hogy mutassa az utat.

A FIATAL VÁLASZTÓK

A Szovjetunióban az ifjúság boldog izgalmakkal készül a választás napjára. A Sztálini Alkotmány minden 18. évet betöltött polgár részére biztosítja a választásokban való részvétel jogát és minden 23. évet betöltött polgár megválasztható küldöttnek a Szovjetunió Legfelső Tanácsába. A szovjet ifjak tudatában vannak annak, hogy csak a szocializmus országában élvez az ifjúság ilyen nagyszerű jogokat. A Szovjetunió ifjú nemzedéke széleskörűen fel is használja mindazokat a jogokat, amelyeket a szocializmus megvalósítása biztosított számára.

Az ifjúságot a népgazdaság minden területén ott láthatjuk: az olvasztók és az acélöntökemenyek mellett, a pályákon és az építkezéseken, a laboratóriumokban és a kolhozmezőkön. Tízmilliók tanulnak iskolákban, szakiskolákban és főiskolákban. Az ifjúság tevékenyen részt vesz a kommunizmus építésében és a Szovjetunió dicsőséges történetének sok ragyogó lapja beszél az ifjúság nagyszerű tetteiről.

A választások előkészületei mindig magukkal hozzák az ifjúság lelkes munkalendületét. A fiúk és lányok százai közvetlenül részt vesznek a választási előkészületekben. Sokat közülük beválasztották a munkahelyi és a ke-

rületi választási bizottságokba, mások, mint agitátorok és propagandisták dolgoztak. A Komszomol-tagok agitációs-hadjáratot folytattak, segítenek felszerelni a választási helyiségeket és elviszik a tömegek közé a Bolsevik Párt szavát.

A szovjet nép és a szovjet ifjúság legjobb fiait és lányait jelölte küldöttnek az államhatalom legfelsőbb szerve. A küldöttek közül sokan vannak olyanok, akiket a lenini-sztálini Komszomol nevelt fel.

A komszomol szervezetek agitációs és propaganda munkájának legfőbb célkitűzése, hogy minden választót tevékenyen bekapcsoljon a választásokban való részvételre, felhívja őket arra, hogy adják egyhangúan szavazatukat a kommunisták és pártionkivüliek tömbjének jelöltjeire. A Komszomol-tagok a legtevékenyebben részt vettek a választási bizottságok munkájában és igen nagyjelentőségű a Komszomol munkája közvetlenül a választások napján is.

A szovjet ifjúság mind a választási előkészületekben, mind szavazatainak egyhangú leadásával újból bebizonyította, határtalan szereletét és odaadását népe, a nagy Sztálin iránt.

A küldött, A NÉP SZOLGÁJA

Alkotmányunk előírja, hogy a küldött állandó kapcsolatban álljon választóival. Az Alkotmány jogot ad a választóknak, hogy küldöttjüktől beszámolót követeljenek arról, hogy hogyan teljesíti választói megbízásait, amelyeket a választásokon adtak, hogyan dolgozik az a tanács, amelybe a küldöttet megválasztották.

A szovjet választók nem érik be azzal, hogy meghatározott időközönként küldöttüket választásnak a hatalmi szervezetekbe és ezután visszatérnek napi dolgukhoz. A szovjet választók követelik és ellenőrzik küldötteik munkáját és ha valamelyik küldött letér a helyes útról, a választók élhetnek azon jogukkal, hogy az ilyen küldöttet határidő előtt visszahívják. Alkotmányunk a választók számára biztosítja a küldöttek visszahívásának jogát. Azt a küldöttet, aki nem felel meg a nép bizalmának, megbízásának lejártá előtt visszahívhatják és helyére más választhatnak.

A burzsoá államok kormányai nem ismernek ilyen rendet. A burzsoá államokban, amint lezajlottak a választások és a jelöltből képviselő lett, kapcsolatai a választókkal rendszerint megszűnnek. A burzsoá pártok képviselői azonnal elfelejtik ígéreteiket, amelyeket a választások előtt választóiknak tettek és a

parlamentekben a burzsoázia akaratait elégték ki.

— A tanács küldötte — mondja Sztálin elvtárs — a nép szolgája és köteles teljesíteni választóinak akaratait.

Sztálin elvtárs azt mondja, a választóknak követelniük kell a küldöttektől, hogy hivataluk magaslatán maradjanak, hogy munkájukban ne süllyedjenek le a politikai nyárspolgárok színvonalára, hogy mindenkor a nagy Lenin hallhatatlan példáját tartásuk szemük előtt.

A szovjet nép választóitjának — Leninhez hasonlóan — érthetően és határozott politikai vezetőknél kell lenniük.

Ugyanolyan félelmet nem ismerőknek kell lenniük a harcban és könyörtelenebbnek az ellenségekkel szemben, mint amilyen Lenin volt.

Veszély esetén ugyanúgy menteseknek kell lenniük minden pániktól, mint ahogy Lenin volt.

Bonyolult kérdések eldöntésénél ugyanolyan bölcsesnek és megfontoltaknak kell lenniük, mint amilyen Lenin volt.

Ugyanúgy kell szeretniük népüket, mint ahogy Lenin szerette népét.

Mindannyiuknak meg kell tanulniuk, hogy olyan vezetők legyenek, mint Lenin volt és mint amilyen szerettük vezérük, a dolgozók barátja, Sztálin elvtárs.

Az emberiség és a Föld

A Földön kétmilliárd kétszázmillió ember él, ebből legfeljebb másfél milliárd távolról sem minden nap lakik jól. A „világéhségről” beszédeket mondanak; cikkeket és könyveket írnak a nyugati apostolok, angol tudósok azt erősítik, hogy a Föld nem képes élelemmel ellátni a Föld valamennyi lakóját, ezért csökkenteni kell a Föld lakosságát.

A szovjet országban örülnek annak, hogy a születések száma növekszik, a halálozások száma pedig csökken. Így a sokgyermekes anyákat különleges tisztelettel veszik körül, rendjelekkel és érdemrendekkel tüntetik ki őket. A kapitalista országban ezalatt olyan javaslatok hangzanak el, hogy pontos terveket kell kidolgozni a Föld lakosságának csökkentésére. Pontos javaslataik vannak egyeseknek, hogy a háborúk, vagy a háborúpótlók, mint a tifusz-bacillusok, malária-szúrnyogok hogyan segítenek a kérdés megoldásában.

Mind ezek után nézzük csak meg, hogy valóban szükség-e a hely a Földön és az éhség megszüntetésének egyetlen módja az emberiség vandál pusztítása.

Az USA külügyminisztériuma úgy véli, hogy a jóllakottsághoz az kell, hogy a Föld minden lakójának legalább egy hektár megművelt föld álljon rendelkezésére. A valóságban viszont Földünk minden lakójára e. 4 hektár megművelt föld esik. Tegyük fel, hogy tényleg így van. De rengeteg megművelatlan föld van még, hiszen a kultúrnövények az egész szárazföldnek mindössze 10 százalékát foglalják el. E 10 százalékból is csupán 4 százalékra terjednek ki a gabonanevelők, holott a szárazföldnek legalább 30 százaléka alkalmas a földművelésre, ha csak a megfelelő talajt a jó éghajlatú földeket vesszük figyelembe. A földművelésre igénybevetett terület tehát meg lehetne háromszorozni és akkor minden emberre 1,2 hektár esnék, ami azt jelenti, hogy mindeki jóllaknék, sőt

még 20 százalékkal növelni lehetne a Föld lakosságának számát.

Ez a számítás azonban azon a feltételezésen alapul, hogy a terméseredmények a régié maradnak. Világviszonylatban a terméseredmények nem haladják túl hektáronként a 9—10 mázsát. A szovjet kolhozparaszatok viszont a fűves vetésterület alkalmazásával hektáronként 25, sőt 35 mázsás termést is elérnek. Tegyük fel, hogy az átlagos terméseredmények világviszonylatban csupán két és fél szeresére emelkednek és hogy a megművelt vetésterület megháromszorozódik. Akkor bolygónkon nem csupán 900 millió ember lakhat jól, mint ahogy azt az amerikai közgazdászok erősítik, hanem 6.600 millió. Az éhínséget tehát máris minden különösebb tudományos felfedezés nélkül száműzni lehetne a földről, még akkor is, ha lakossága megháromszorozódna.

De még ez sem a határ. Bolygónkon teljesen hasznavehetetlenek a pusztaságok, a tundrák, a trópusi erdőségek. Ezeket is be lehetne kapcsolni a földművelésbe. A szovjet országban máris sikeres támadás folyik a középázsiai pusztaságok ellen. Győzelmesen nyomul előre a földművelés a Szovjetunió északi vidékein és a Sarkvidék felé. Ezt a példát a világ minden más része is követhetné.

Az angol kormány 25 millió fontsterlinget utalt ki tüzérségi lőterek építésére Ausztrália pusztaságaiban. Ha ezt az összeget ártéri kutatás építésére és a föld öntözésére fordították volna, akkor e pusztaságok ma gabonát és gyapjút adnának az embereknek.

Malthus modern követői rengeteget beszélnek a Föld „túlnépesedéséről”. Ha egy kis fáradságot vennének maguknak arra, hogy a térképre pillantsanak, meglátnák, hogy Dél-Amerikában, Afrikában, Ausztráliában mind-

ezideig csupán a szárazfödek szelét vették használatba. A megművelt föld Brazília egész területének mindössze 1,6 százaléka, Ausztráliában pedig csupán 1,7 százaléka.

Világos tehát, hogy szó sincs a föld túlnépesedéséről. A föld bőségben és jólétben eltarthatja az emberiséget. Csak kényszeríteni kell rá. Erre azonban csak a megvalósult szocializmus országa, a Szovjetunió képes.

Az értelmiség is tevékenyen részt vesz a választási kampányban

A választási kampány első napjaitól kezdve gyakran látogatta a rigai Gertrud-utca 9-es számú házát Marta Jecovna Liepinja, a Lett Allami Egyetem vegyi tanszékének asszisztense. Liepinja a ház lakóinak a küszöbönálló választásokról, a szovjet választási rendszerről, a köztársaság felvirágzásáról beszélt és választ ad a sok feltett kérdésre.

Jecovna Liepinja pártionkivül, de mennyi bolsevik szenvedélyességet vesz bele agitációs munkájába!

— Mennyire szeretem az agitátor-munkát — mondja. — Már maga az, hogy a választók várnak és örömmel fogadnak, megerősíti bennem a rámbízott ügy szükségességének és fontosságának tudatát. Megtudom, hogy mi foglalkoztatja az embereket, mik a problémáik, mi után érdeklődnek. Ugyanakkor érzem, hogy magam is fejlődöm és kezdem mélyebben megérteni a szovjet emberek ügyének nagyságát.

Liepinja egyik tagja a Lett Allami Egyetem pártszervezetében alakult népes agitációs kollektívának.

A kollektívában több, mint 200 agitátor van. Közülük több mint 100 pedagógus.

Az egyetemi tanári testület a választókkal nemcsak azok lakásaiban és az agitációs irodán találkozik. Arra a gyűlésre, amelyet Lenin halálának évfordulójára szenteltek, 700 választót hívtak meg. Az egyetem aulájában a tudományos munkatársakon kívüli munkások, alkalmazottak és háziasszonyok gyűltek össze. Ez a példa meggyőzően beszél arról a szoros kapcsolatról, amely az értelmiség és a dolgozó nép között fennáll és amely csak a Szovjetországban lehetséges. A burzsoá Lettországon, ahol a tudósok a néptől elszakadt, zárt kasztot képeztek, ilyen nem volt és nem is lehetett.

Az az aktivitás, amellyel az egyetem dolgozó a választási kampányban részt vesznek, jellemző a köztársaság értelmiségének minden rétegére. A színészek, festőművészek, írók, orvosok és tanítók a legtevékenyebben vesznek részt a Szovjetunió Legfelső Tanácsa választásának előkészítésében.

Ezekben a napokban a Szverdlov-utca 11-es számú házában lévő agitációs irodán a Sztálini Alkotmányról szóló előadást hangverseny követte, amelyet a Lett Akadémiai Drámai-színház rendezett.

Az Opera- és Balettszínház, a Művész-színház, a Drámai-színház, a Fiatalok színháza, a a filharmonikusok és a konzervatórium hangverseny-brigádokat állítanak össze amelyek az agitációs központokban, a klubokban és a kultúrházakban szerepelnek. A brigádokban tevékenyen részt vesznek Lettország művészei és a színművendékek is.

A pártszervezetek ebben az évben az elmúlt éveknel sokkal szélesebb körben vontak be a választási kampányba a tanítókat. Például Riga Sztálini-kerületének pártbizottságában a propaganda- és agitációs osztály értekezletre hívta össze az iskolák pártszervezeti titkárait. A kommunisták az alábbi felhívást intézték az iskolai előadókhoz: „Minden tanító legyen agitátor”. A felhívás az iskolák dolgozó körében meleg fogadtatásra talált. Így, a 41-es számú hét éves iskolában kivétel nélkül minden előadó részt vesz a lakosság körében folytatott agitációs munkában.

A könyvtári alkalmazottak az agitációs irodákban mozgókönyvtárat létesítenek, kiállításokat rendeznek, propagálják a szovjet könyveket és politikai agitációt folytatnak a választók lakásán.

Különösen nagy szerepe van az értelmiségnek a választások előkészítésében faluhelyen.

A balmieri körzetben 230 tanító közül 182 működik mint agitátor. A kauguri, burtnieki és sok más iskolában a pedagógusok kivétel nélkül politikai nevelő munkát folytatnak a nép körében.

Az a körülmény, hogy a választási előkészületekben az értelmiség minden rétege részt vesz, segíti a pártszervezeteket, hogy a lakosság körében végzett politikai munkát magasabb színvonalra emeljék.

A téli vasúti menetrend

Megírtuk, hogy máától, október 8-tól életbe lép a téli vasúti menetrend, mely debreceni viszonylatban nem hozott semmi változást. Most emlékeztetőül ismét közöljük a nyári menetrendet, mely a téli hónapok alatt is érvényes, egészen 1951 május 1-ig.

ÉRKEZIK				INDUL			
B-pest Nyug.-p.u.—Debrecen				Debrecen—Budapest			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Gyors	3.45	23.21	Gyors	3.49	8.16	Gyors	3.49
Személy	4.20	21.40	Gyors	6.03	10.17	Személy	6.03
Gyors	11.50	7.30	Személy	9.40	15.39	Sebes	9.40
Személy	13.30	7.40	Gyors	13.56	18.11	Gyors	13.56
Sebes	16.52	12.25	Személy	16.56	21.13	Gyors	16.56
Gyors	21.40	17.20	Személy	22.20	5.08	Személy	22.20
Nyiregyháza—Debrecen				Debrecen—Nyiregyháza			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Gyors	5.53	5.00	Gyors	4.00	4.51	Gyors	4.00
Személy	7.16	5.46	Személy	6.00	7.25	Személy	6.00
Személy	9.20	7.57	Személy	8.02	9.30	Személy	8.02
Sebes	13.46	12.55	Gyors	12.00	12.51	Gyors	12.00
Személy	15.04	13.30	Személy	13.50	15.15	Személy	13.50
Gyors	16.46	15.55	Személy	17.30	18.58	Személy	17.30
Személy	21.32	20.05	Gyors	21.50	22.41	Gyors	21.50
P-Iadány—Debrecen				Debrecen—Püspökladány			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	7.30	6.13	Személy	15.26	16.38	Személy	15.26
Személy	20.32	19.20	Személy	17.31	18.41	Személy	17.31
Tiszalök—Debrecen				Debrecen—Tiszalök			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	5.47	3.55	Személy	5.30	7.50	Személy	5.30
Személy	7.13	4.34	Személy	9.55	11.54	Személy	9.55
Személy	11.40	9.20	Személy	14.20	16.55	Személy	14.20
Személy	16.12	14.26	Személy	17.50	20.10	Személy	17.50
Személy	20.54	18.35	Személy	22.00	23.35	Személy	22.00
Füzesabony—Debrecen				Debrecen—Füzesabony			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	7.23	3.18	Személy	4.30	7.55	Személy	4.30
Személy	13.43	10.08	Személy	14.04	17.34	Személy	14.04
Személy	21.44	18.00	Személy	18.00	22.50	Személy	18.00
Nyírábrány—Debrecen				Debrecen—Nyírábrány			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	7.05	5.33	Személy	8.20	9.38	Személy	8.20
Személy	11.50	10.12	Személy	14.15	15.33	Személy	14.15
Személy	17.21	16.05	Személy	17.55	19.23	Személy	17.55
Nagyléta -Vértes—Debrecen				Debrecen --Nagyléta—Vértes			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	6.50	5.29	Személy	9.45	11.39	Személy	9.45
Személy	15.41	13.30	Személy	14.10	15.31	Személy	14.10
Személy	20.42	19.20	Személy	17.40	19.01	Személy	17.40
Nagykereki—Debrecen				Debrecen—Nagykereki			
	Érk.	Ind.			Érk.	Ind.	
Személy	7.40	5.23	Személy	8.95	10.03	Személy	8.95
Személy	13.20	10.47	Személy	14.32	16.29	Személy	14.32
Személy	19.49	17.40	Személy	18.10	21.30	Személy	18.10

Autobuszmenetrend

A debreceni MÁVAUT főnökség értekezletén október 8-tól kezdődőleg az október 8-tól életbe lép a téli menetrend, mely a nyári menetrendet, mely a téli hónapok alatt is érvényes, egészen 1951 május 1-ig.

Debrecenből indul:				Debrecenbe érkeznek:			
Szegedre (Berettyóújfalun—Sárkád—Békéscsaba útvonalon)	—	—	x	4.30			
Ófehértóra (Nyíradony—Nyírábrány útvonalon)	—	—	x	4.50			
Berettyóújfalura	—	—	x	6.55			
Biharuzsára (Berettyóújfalun—Biharkezes útvonalon)	—	—	x	13.15			
Mérkvánáljára (Téglás—Nyírábrány útvonalon)	—	—	x	13.40			
Cyulára (Berettyóújfalun—Komádi—Sárkád útvonalon)	—	—	x	14.00			
Békéscsabára (Berettyóújfalun—Szeghalom útvonalon)	—	—	x	14.15			
Miskolcra (Hajdúszoboszló—Polgár útvonalon)	—	—	x	14.20			
Nagylétára (Berettyóújfalun—Gáborján útvonalon)	—	—	x	14.45			
Földesre (Hajdúszoboszló)	—	—	x	15.30			
Penésztúróra (Hosszúpályi—Nagyléta—Nyírábrány útvonalon)	—	—	x	15.45			
Cesztré (Berettyóújfalun—Komádi útvonalon)	—	—	x	16.00			
Földesre (Hajdúszoboszló)	—	—	x	18.25			
Debrecenből indul:				Debrecenbe érkeznek:			
Földesről (Hajdúszoboszló)	—	—	x	6.30			
Penésztúróról (Nyírábrány—Nagyléta—Hosszúpályi útvonalon)	—	—	x	7.20			
Nagylétáról (Gáborján—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	8.15			
Cesztréről (Komádi—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	8.30			
Földesről (Hajdúszoboszló)	—	—	x	8.30			
Biharuzsáról (Biharkezes—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	9.10			
Békéscsabáról (Szeghalom—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	9.15			
Mérkvánáljáról (Nyírábrány—Téglás útvonalon)	—	—	x	9.20			
Miskolcra (Polgár—Hajdúszoboszló útvonalon)	—	—	x	9.30			
Cyuláról (Sárkád—Komádi—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	9.35			
Berettyóújfaluról	—	—	x	14.05			
Ófehértóról (Nyírábrány—Nyíradony útvonalon)	—	—	x	16.35			
Szegedre (Békéscsaba—Sárkád—Berettyóújfalun útvonalon)	—	—	x	21.55			

Jelmagyarázat: x csak munkanapokon közlekedik, + csak ünnepnapokon közlekedik, o csak munkanapra eső esztendőben közlekedik.

BERLIN ELESTE

11-én este fél 8 órakor a Szabad Szél című film bemutatja a berlini esztendő történetét. A film a berlini esztendő történetét mutatja be, amely a berlini esztendő történetét mutatja be.

Hírek

Várható időjárás: Mérsékelt déli délnyugati szél, felhősebb, ködösebb idő, csapadék valószínű. Legmég nem lesz. Erős éjszakai lehűlés, többfelé, főleg a keleti megyékben tabajmenti fagy. — A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

RÁDIÓMUSOR, Vasárnap, Kossuth-rádió. — 7: Zenés ebresztő. Utána naptár. — 8: Hírek. — 8.30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Hány János legújabb kalandjai. 10: Egy falu — egy nota. 10.45: Küldgyi negyedóra. 11: Acél és salak. 11.25: A Rádiózenekar folytatja műsorát. 13: Zenés posta. 14.15: Vidám hangverseny. 15.30: Összeér érik a babám. 16.30: Hanglémez. 16.40: Vidám zongora. 17.10: Tabányi Mihály együttese játszik. 17.40: Kincses Kalendárium. 18: Hangfelvétel. 20.20: A második front megölte. Dráma. 21.20: Hangképek a vasárnap sportjéről. 21.55: Totóhírek. — 22.15: Táncczene. — **Petőfi-rádió,** 7.35: Könyvi zene. — 8: Magyar nóták. 8.30: Falurádió. 9: Hanglémez. 9.30: Evangélikus istentisztelet. 10.15: Női szemmel. 10.30: Könyvi zene. 11: Miska óceáni lemezei. 11.30: Nagy realiták. 12: Déli muzsika. 13: Színes muzsika. 13.30: Szép melódiák. 14: A Szovjetunióban járt parasztküldetés beszámolója tapasztalatokról. 14.30: Hanglémez. 14.50: Vidám hangszerszólók. 15: Kérdés — felelet. 15.45: Vasárnapi krónika. 16: Gyermekszínház. 16.40: Szív küldi szívnek szívesen. 17.40: Táncczene. 17.50: Hangképek a vasárnap sportjéről. 18.40: Lavolta zenés életrajza. 20.10: Garay György megedül. 20.30: Szórakoztató hanglémez. 21.20: Hanglémez. 22: Cigányzene. 22.45: Táncczene.

Robbantás. Folyó hó 10.én, kedden délelőtt 11 és 12 óra között a közforgalmi repülőérterületen robbantás lesz. A környező lakosság ablakait tiszta ki és a közelben ne tartózkodjon.

ACS ESZTERKE

HAJA JÓZSEF
Jegyeek.

x A Tüzép telepeken méz minden mennyiségben kapható.
x Uj táncparádák 9-én a Mémoriz-ban megkezdődik B. Mátyás M. gda. (antusias), Kossuth utca 1.
— Október hó 8-tól kezdődő megindítják az autóbuzsjáratokat a Városháza—Csapokert (Acéddi út) helyi vonalon. Ezon járatok a Városházától 7.10, 8.10, 10.10, 12.55, 15.55, 18.55 és 19.10 órákor, míg az Acéddi-útjé a gázásztól 7.30, 8.30, 10.30, 13.15, 16.15, 17.15 és 19.30 órákor indulnak.

— Népmenet október 9—16-ig. Hétfő: Magyaros burgonya leveles szemesbab-főzelék feltéttel. — Kedd: Karfőleves, főtt tészta. — Szerda: Bográcsgulyás, gyümölcs. Csütörtök: Zöldség leves, vegyes pörkölt, makrónival. — Péntek: Székelygulyás, két darab pogácsa. — Szombat: Paradicsom leves, tarkonyás hús. — Vasárnap: Húsleves (szójával, főtt húsmagmáztatással).

— Lőport, cukrot, söréte, szappant rejtgetett a kulák. Tóth János 41 holdas nyírábrányi kulák a dolgozó népiáramlat ellenességéért Jobboldali reakciós beállítottságú. Lakásán 15 deká lőport, 3 kiló söréte, 10 gyuacsó, 40 kiló cukor, 20 kiló szappant találtak elrejtve. Házborúra spekulált, élelmiszert, halmozott. Megindult ellenében a bűnvádi eljárás.

x Ha nem veszel TOTÓ-szelvényt, nem is nyerhetsz! — Tűker alágújtó bemutatja. A Debreceni Tűzép (Tűzjelölés és Épületanyagértékesítő Vállalat) okt. 14-én, szombaton délután 5 órákor a Hunyadi-utca 1. szám alatt Tűker alágújtós bemutatást tart. Bemutatják a Tűker alágújtót, amely a tűzrakást könnyebbé teszi, tisztá, olcsó, előnyös. A bemutatás megtekintése díjtalan. A közöletet, írókat, b. rház-k, központi fűtést kezelők figyelmét külön felhívja a Tűzép az alágújtós bemutatásra.

S Z I N H Á Z

A „Szabad szél”

mai bemutatója élé

Elérkezett a premier napja, amire hetek óta lelkesen és erőtlenül megfeszítve készültek színészeink. A „Szabad szél” pompás muzsikájú szovjet nagyoperett most kerül először a debreceni új színházlátogató közönség elé.

A „Szabad szél” bemutatója új könnyű műfaj reprezentatív bemutatkozása, melyhez hozzátehetjük, hogy a szovjet operett ünnepe ez mert a könnyű műfajban eddig a Szovjetunió mutatói példát, a szovjet könnyű műfaj volt az, mely szakított a burzsoá kultúra-hagyományokkal és új, egészséges léghőrt teremtett az operettszínházokban. Szabad szél kerekedett, mely elfújta a mult rossz emlékeit. Önfeledten szárnyal a dal, mely emberi érzések uralkodnak a színen, optimista derű árad szét...

Az 1917-ben feltámadt Szabad szél viharra erősödött és elsöpri a rothadó régit, nyomában az új friss életető levegő árad szét...

MŰSOR:

Előadások: este 8 órakor, du. 4 órakor
Október 8., vasárnap de fél 10: Szabad szél, Öleg Kosejov-bérelt.
Október 8., vasárnap este: Szabad szél, Beretszínhét.
Október 9. hétfő este: Szabad szél, Madács-bérelt.
Október 10., kedd este: Szabad szél, Sztaniszlavszkij-bérelt.
Október 11., szerd este: Szabad szél, Vörösmarty-bérelt.
Október 12., csütörtök este: Szabad szél, Csokonai-bérelt.
Október 13., péntek este: Szabad szél, Puskin-bérelt.
Október 14., szombat este: Szabad szél, Makarenko-bérelt.
Október 15., vasárnap délután: Szabad szél, Majakovszkij-bérelt.
Október 15., vasárnap este: Szabad szél, Beretszínhét.
Október 16., hétfő este: Szabad szél, Gorkij-bérelt.

„Összeaffenes” a kirakásban

Csattanós válasz a húshányó alhírelt terjesztőknek az a kép, amelyet pénteken este nyújtott a Községi Húsüzem fiókjainak kirakata. Különösen a Kossuth-utca elején levő községi hentesüzlet kirakata állította meg a járókelőket. Mélyen az üzlet belsőjébe benyúló hatalmas kirakat, színültig telve olyan marhahúsokkal, amelyet még a szakmabeliek is ritkán láttak, kétoldalt díszdobozok elvagygyerjesztő halmai és közepén a kirakat szenszációja: egy igazi „összeaffenes”. Vagy egy tucat malac

állt a kirakásban, ügyes csoportosításuk olyan hatást keltett, mintha ezek a rózsásbőrű jószágok ki akarnának rohamozni a kirakattól... Egyenesen a dolgozók asztalára...

A malacok ily módon „vélemezelt” vágya tegnap aztán teljesülhetett. Reggeltől a késő délutáni zárásig minden, a boltba betérő vásárlónak bőven jutott a húsból, főképp pedig a malacból. Így aztán a debreceni családok szombat-vasárnap esti étrendjén majd mindenütt találkozhatunk a malacpörkölttel.

Tizévi fegyház hitvesgyilkosságért

Nagy Mihály hegyőr, aki a telep község melletti Nagyban-ázan lakott, a nyáron összeszokozott a feleségével, Csomata uliannával, aki ezután elköltözött tele. Ez év augusztusában Nagy Mihály, aki előzőleg italtott — felkereste különválan élő feleségét. Ülközben többeknek megozította, hogy megöli feleségét. Felesége kiakart ugrani az ablakon, amikor férje közeledését látta, de Nagy Mihály hamarabb odaért, fokosával agybafebe verte feleségét. 47 hatalmas csapást mert a fejére, szíjjel verte a koponyáját, rátaposott.

ma a halott asszonyt megmosta, feltette az ágyra és felravatalozta. Utána önként jelentkezett a rendőrségen, hogy végzett a feleségével.

Hitvesgyilkosság miatt indult meg elene a bűnvádi eljárás. Az orvosszakértők szerint Nagy Mihály epilepsziás, terhelte csak korlátolt mértékben beszámítható. A megyei bíróság hiteostársan elkövetett szándékos emberölés büntetőben alapította meg Nagy Mihály bűnösségét és 10 évi fegyházra, 10 évi hivatalvesztésre ítélte.

VIG
Má 11, 2, 4, 6, 8 órakor
Hétfőn: 4, 6, 8 órakor
Magyarul beszélt szovjet film!

VAN HAZAJUK
Jóni BERLIN ELESTE Jóni

BEKE
Má 11, 2, 4, 6, 8 órakor
1 és 2 forrás helyarakkal
FÁKLYA MŰSOR:

SZOVJET MOLDOVA TAVASZ ÉBREDÉSE LÓVERSENY
Hétfőn: 4, 6, 8 órakor
Uj cseh film!
PRÁGA 1948

Jóni BERLIN ELESTE Jóni

METEOR
Má 10, 3, 5, 7 órakor
Magyarul beszélt szovjet film!

VAN HAZAJUK
Hétfőn: 3, 5, 7 órakor!
PRÁGA 1948
Uj cseh film!

Jóni BERLIN ELESTE Jóni

DEBRECEN KULTURÁJÁNAK HALADÓ HAGYOMÁNYAI

elvénekednek meg ma délelőt a Déri Múzeumban rendezendő művészeti matiné, amelynek keretében dr. Juhász Géza, egyetemünk rektora és irodalomtörténet professzora Csokonairól és Fazekas Mihályról tart előadást, utána pedig ennek a korának képzőművészetét dr. Kádár Zoltán egyetemi magántanár ismerteti. A Csokonai és Fazekas életművét tárgyaló előadásba beilleszkednek a költők versei, amelyeket a Csokonai Színház művészei tolmácsolnak. Előadják a „Tempető” egy részletét is.

A matiné, amelyet kéthetenként hasonló fog követni, szervesen kapcsolódik a debreceni képzőművészet 200 évét bemutató képiállításához, amely ma szintén megtekinthető. A matiné délelőt 11 órakor kezdődik.

9 oldal

1950 október 8.

